

HÉTFŐI NAPLÓ

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA:
 Egy évre 100.000 K
 Félévre 50.000 K
EGYES SZÁM ÁRA:
 Magyarországon 2000 K. Jugo-szláviában
 díjazt. Ausztriában 2000 osztrák korona

POLITIKAI HETILAP
 FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGO

MEGJELNIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL
 Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
 VIII. kerület, Rákai Sallárd uca 3. sz. 2000
 Telefon: J. 8-96, vasárnap este: J. 62-05

XVI. évfolyam

Budapest, 1925 március 9

10. szám

Bethlen miniszterelnök: „Az okrobisták és demokraták paraziták és hulladékevők“

A miniszterelnök szokatlanul erős támadása a polgári ellenzék és Vázsonyi Vilmos ellen — Elítélte a Wolff-párt politikáját is — Kirohanás a szocialisták ellen

Vázsonyi válaszol Bethlennek

Az I., II. és III. kerületi Ripka-párt vasárnap délután a budai Vigadó nagytermében szervezőgyűlést tartott, amelyre Bethlen István gróf miniszterelnök felszólalását is hirdették a falragaszokon.

Az ünnepségtől kezdve végig a TS peccán és a Dunaparton már déltől kezdve lovasrendőrök álltak és rendőrtisztek vigyáztak mindenfelé. A termet megtöltötte a közönség, amelynek sorai között azonban még fővárosi politikusokat sem lehetett felfedezni Ereky Károlyon kívül. Pontban öt órakerült lépett az emelvényre Bethlen István gróf miniszterelnök Ripka Ferenc kormánybiztos, Dreher Imre és Zebeck Antal nemzetgyűlési képviselők kíséretében. Az emelvényen helyezkedett el több volt fővárosi bizottsági tag is, akik egykor Wolff Károly társasrához tartoztak. A miniszterelnököt beléptekor enyhén ellenséges fogadta.

A gyűlést Kozma Jenő nyitotta meg. Üdvözölte Bethlen miniszterelnököt, aki a városi politikában épüget vezető szerepet kíván magának, mint az országos politikában. Ma végre elérkezett az a történelmi pillanat, amelyben megtudjuk, hogy Bethlen István gróf melyik pártot tartja méltónak a támogatására.

— Majd meglátjuk! — kiáltja harsány hangon egy özszakállas férfi.

aki különben Bethlen beszédét is alálandóan zavarta.
 Az első felszólaló

Bethlen István gróf miniszterelnök

volt. Határozottan, hangsúlyozással beszélt, az ellentmondások, amelyek a nagy rendőri asszisztencia ellenére is sűrűn hangoztak el, nem zavarták, sőt reflektált is rájuk. Mindenekelőtt megköszönte, hogy a Budai Polgári Párt diszelnökévé választották meg. Nem akar beavatkozni Budapest autonómiájába, nem akar programot adni, csak azt az összefüggést szándékozik kifejteni, amely az országos politika és a fővárosi községi politika között mutatkozik. Majd így folytatta:

— Az országos politikában négy év óta ugyanazt az irányt követem:

Békét hirdettem és hirdetek a társadalmi osztályok és felekezetek között.

A produktív munka szükségességét hangsúlyoztam, mert felemelkedésünk nem a jelszavak és egymás-közti harc írány, hanem kizáróan a produktív munka által következhetik be.

A forradalom következményei

— A forradalmak és az aztán bekövetkezett események a magyar lelket legmélyén rágták meg. Társadalmi osztályt (társadalmi osztály ellen szerveztek meg).

bevitték a lelkebe a gyűlöletet, atomizálták, részre bontották a magyar társadalmat.

— De nemcsak az egyes társadalmi osztályokat állította a forradalom egymással szembe. Szembesített a várost a faluval. A városnak a bajait orvosolni akarta a falu gazdasági szabadságának a

A zsidókérdés nem világnézleti kérdés

— Vannak a magyar közéletben számottevő tényezők, amelyek azt hirdetik, hogy a világnézleti kérdések elintézése nélkül, hogy a nagy elvi problémák elintézése nélkül nem lehet eredményes munkát végezni.

Egy éles hang a karzaton: Nem is lehet.

— Mindjárt be fogom bizonyítani, hogy lehet. Azt mondják, hogy ezen kérdések eldöntése nélkül nem lehet eredményes munkát végezni, mert nincsenek kifüggve a célok, amelyek felé haladni akarunk.

— Két irány van, amelyik ezt hirdeti. Az egyik azt mondja, hogy a zsidókérdés világnézleti kérdés, amelynek elintézése nélkül eredményes munkát a fővárosban végezni nem lehet. A másik irány pedig azt mondja, hogy a szélső, radikális demokráciának megvalósítása nélkül nincs meg az az alap, amelyből kiindulva, sikeresen lehessen a főváros ügyeit szánálni. Legyen szabad nekem, röviden ezzel a kérdéssel foglalkozni.

— En azt hiszem, és azt a tételt állítom fel és bizonyítani kívánom, hogy az első iránynak azért nincs igaza, mert

a zsidókérdés nem világnézleti

megkötésével, holott a városi elemeknek is az az érdekük, hogy a falu is prosperálhasson, mert a városok közölte a falvaknak a jólétből fakad.

Szembesítettük végre a forradalmak a felekezeteiket olyan formában, hogy gyűlöletet vitték be a lelkebe, amely majd nem lehetetlen tette most már éveken keresztül, hogy az ugyanazt akaró magyarok egymásra találjanak.

— Három évi munka után a falvakba kezd visszatérni a nyugalom. De döntő sulytal bir az, hogy most, az utolsó órában a kibékülésnek, a konszolidációnak azt a politikáját, amelyet az imént vázolni bátor voltam, meg lehet-e teremteni a városban is és elsősorban a főváros falán is?

kérdés. En nem ismerhetem el azt, hogy az én keresztény világnézetem üldözést parancsoljon bárkivel szemben. (Ugy van! Ugy van! Hosszantartó taps.)

Az én világnézetem azt parancsolja, hogy igenis a bünt, a hitvánságot, a gyalázatot, a beestelenséget, az árulást és mindazt, amit rossznak nevezünk, üldözzük, bárki kövesse azt el, legyen az keresztény, vagy más vallásu. Az én keresztény világnézetem csak egyet tilt: azt, hogy érdem nélkül jutalmazzuk embereket, hogy felemeljük üresfejű embereket.

Ha zsidók követik el a bűnöket, meg kell figyelmeznük őket, de nem azért, mert zsidók, hanem azért, mert bűnöket követtek el. És ha keresztények követik el a bűnöket, akkor nem szabad felmenteni őket azért, mert keresztények.

— Ha keresztény felebarátaink segíteni kívánunk, ha őket erőltetni kívánjuk — amint kívánom és ezt a politikát követni fogom

Kikkel nem megy Bethlen együtt

— Azokkal nem haladhatunk együtt egyfelől, akik a keresztény világnézetet ürügye alatt visszavonulást, üldözést, hátrást hirdetnek.

ezentul is — ennek utja nem az, hogy másokat üldözzek, hanem uritán, beesületes munkával igyekezzek hűnk al nyulni, igyekezzek mindazt megtenni, amit a keresztény szolidaritás velük szemben nekem elbir. (Lelkes helyjstés.)

A radikalizmus

— Ott van a másik tábor, mely azt monja, hogy csak radikális demokratikus intézmények realizálásával, a meglévő intézmények felborításával, az erre vonatkozó világnézleti kérdések elintézésével lehet megteremteni azt az alapot, amelyen azután eredményes gazdasági munkát lehet folytatni. A politika az nem mindig alkotómunka. Az alkotómunka, az egyuttal mindig helyes politika. Azt a harcot, amely kizárólag rombolásra tör, politikának nem ismerhetem el, az sem nem építő, sem nem alkotó, az tisztán és kizárólag rombolás. (Ugy van! Ugy van!)

Történelmi pillanatok

— Vannak a történelemben pillanatok, amikor az eszmei harc, az eszmének a forrongása közepette a pártok között az összecsapás nagy, alapvető problémák körül fontos és a nemzetre nézve kívánatos. Kérdem azonban, hogy ma ilyen pillanatok élünk-e? En azt hiszem, hogy a viszonylagos jólét, a viszonylagos külső és belső béke az az idő, amikor az ilyen politikai harcoknak az ideje következett be.

— Ilyen időkben, amikor minden politikával vagy jelszavakkal eltöltött pere vesztéség a nemzet életében, ilyen időben azt mondanai, hogy nem boldog a magyar, mert náddul az emiarrások tömege meg nincs ideháza, vagy nem boldog a magyar, mert föléltünk fontos kérdéseknek elintézését meg csupaszor analabéta, aki nincs benne a választójogban, a maga részéről nem intézheti, vagy hogy nem boldog a magyar, azért, mert akad egy miniszterelnök, aki a parlamentben kurjongató legények között rendet teremt, azt elhiszik elvakult, fanatizált, tudatlan tömegek, de a polgárság józan része sohasem hiszi el.

Ezekkel mi nem szeretünk együtt mert hiszen más célok vannak az, amelyek nem a valódi építőmunka az, amely őket vezet.

Éles támadás a szocialisták ellen

— Nem mehetünk együtt azokkal a szélsőbaloldali politikuskokkal sem, akik a maguk részéről, amint már azt kifejtettem, olyan szélső jelszavak megvalósítása révén látják a magyar jövőt maguk előtt lehetőknek, amelyek sem nem osztnak és időszerűnek sem tartunk. De én csak annyit mondom, hogy

egy fertőzött ágyba mi nem feketünk bele.

Mi a magunk részéről világnézleti salto mortálékát nem csinálhatunk. Mi

a polgári társadalom Ocskay brigádosaival kezelt nem foghatunk.

— Nem foghatunk kezelt a szocialisták demokráta párttal.

Itt a karzatról 10–15 ember egyszerre kiáltotta Bethlen felé: Miért nem? A külföldön kezelt fogott velük! Eljen a szocialista demokráta párt! (Nagy Zolt.)

— Nem foghatunk kezelt a párttal azért, mert ez a párt lejtőre került. Amikor annakidején, 1921-ben yellük tárgyaltam, megmutattam azt az utat, amelyen haladva,

Bethlen az oktobristákat parazitáknak nevezi

— Mit szólnak polgártársaim, ennek a tábornak másik irakeiőjáról, az oktobristákról?

Azt hiszem, ezekkel röviden végezhetek. A természetrajz azt tanítja, hogy

ahol nagy ragadozók vannak, ott paraziták is vannak.

A kutatók leírják, hogy ha a Nilus partján bizonyos aprómadarak megjelennek, akkor biztosan lehet következtetni, hogy ott nagy számmal vannak krokodilusok is, amelyek ott legelvének, a napra kikékszűnek és a madarak az élethulladékokat szedik el tőlük. En egy bizonyos sym-

ebben-z országban hasznos tényezővé válhattak volna. De ennek előfeltétele az volt, hogy szakítsanak a kétértelműségnek azzal a politikájával, amelynek szemtanúi voltunk 1919-ben. Ha akartak volna ebben az országban újból tényezővé válni, férfiasan és bátran ki kellett volna mondaniok, hogy szakítanak a nemzetellenességgel is, hogy szakítanak idebenn a pártbuzi azokkal, akik nem szocialdemokraták, hanem kommunisták, szakítanak az emigránsokkal, szakítanak a forradalmi tendenciákkal, mert a mai időkben Magyarországot forradalmasítani még kétszeres bűn azzal az idővel szemben, amikor ezt tették.

— Ok akkor

feltételeimet elfogadták. Beesptak engem. Nem engem csaptak be egyedül, hanem önmagukat is.

Mert, ha most vannak nehézségeik a saját pártjukban, ez onnan származik, hogy

nem voltak férfiak, hogy azokat az elemeket kiközösítsék, akik nem hozzájuk valók és akiket velem szemben megtagadani mertek, a nyílvanosság előtt azonban védőszárnyaik alá vettek.

biozist látok itt, egy együttélést egy polgári társadalomhoz tartozó párt és egy szocialdemokrata párt közt, amely élelken emlékeztet engem az imént citált szymbiozisra.

Ne vegyük rossz néven, hogy ez a szymbiozis megvan. Az egyik a másik nélkül élni nem tud. A másik azonban szilontekessébbé válik általa. Ne predáljuk a puskaporunkat ezekre, mert ezzel az igazi, nagy ragadozóknak kárt nem teszünk, legfeljebb gyorsabban válnak alkalmassá arra, hogy bizonyos politikai főnökökkel velük szemben drasztikusabban járjanak el.

„A demokraták is paraziták“

— Van ebben a társaságban egy másik parazita, ez a demokratapárt. En már az imént céloztam a polgári társadalom Ocskay brigádosaira. En azt hiszem, hogy polgári felfogású ember az 1917. és 1918. évi eseményekből megtanulhatta a leckét, mit jelent az az egy polgári pártba nézni, ha kezelt fog és hatalomra jutítja a szocialdemokrata pártot.

En megdöbbenéssel látom, hogy az a férfi, aki a nauditumi igaz kerestültem, az ilyen hamar elfelejtette a leckét és újból nem veszi észre, hogy a szocialdemokrata pártban ma is meghuzódott azok az elemek, amelyeknek, ha a párt hatalomhoz fog jutni, az első teendőjük lesz, hogy Vázsonyi Vilmos képviselő urat Svájcba küldjék.

— Veszedelmes játékot üz ez a párt a polgári érdekekkel. Mert mi tudjuk, hogy

ez az ut a gerstülhez és a tüközhez vezet, amelyet a polgárság evett meg, amelynek megévését a genfi fő partijáról Vázsonyi Vilmos csak távésével nézte.

tem a főváros a magyar nemzetnek, magyar államnak, országunknak, jelenünknek és jövőnknek egy reklámlaplakátja kell, hogy legyen. Ez a reklámlaplakát fénylő betűkkel dícsősítse enek a nemzetnek józanságát, becsületességét, munkaképességét a magyar nemzetnek a géniuszát.

Ripka beszéde

Báránszky Gyula, Becsey Antal, Dinich Vidor, Ziegler Géza, Szilágyi Károly, Battenberg Lajos az egyes kerületi szervezetek, Kovács Imréné a nők, Kacsóh Gyula pedig a Magyar Munkáspárt üdvözlését tolmácsolták.

Ezután Ripka Ferenc dr. emelkedett szólásra.

— A mai improzans gyűlés — mondotta Ripka — manifesztáció, hittvallás amellett a munka mellett, amelyet a kormány bizalmából kezdeményeztem. A főváros gazdasági élete nehéz helyzetben van. Nem

tudjuk honnan fedozzük az ez évi deficitet, mert a polgárság teherbíró képessége elérte a határt. Tehát a takarékosag elvét kell mielőbb érvényre juttatni. Végtelemül sajnálom, hogy a belügyminiszter ur családí gyászra miatt nem jelenhetett meg, mert szándéka volt kifejezni a főváros adminisztratív gazdálkodásának csökkentésére vonatkozó rendelettervezetét. Azt impuálják nekünk, hogy mi a főváros üzemeit zsidókekre akarják juttatni. Isten látja lelkeket, hogy ez még eszembe se jutott, de a kormány se gondolt rá. Csak meg kell szüntetni azt az állapotot, hogy a városi üzemek az egész ipart és kereskedelmet letörjék. Rendeztünk kell a külföldi tartozásokat, javítani a közlekedési viszonyokon, lakásépítési programunkat megvalósítani stb. Ehhez a munkához hívom a budai polgárságot. A gyűlés a Himnusz éneklésével ért véget.

Vázsonyi azzal vádolja Bethlent, hogy egyéni diktaturára törekszik

Vázsonyi Vilmos Bethlen támadásáról még az este folyamán értesült és a XI. választókerület vascsoráján hosszabb beszédben válaszolt:

— Kórnikus emberré válik az — úgymond —, aki kormánybiztos nevez ki önmaga ellen. A Wolff- és a Zichy-párt Bethlen pártja és így az ő pártja ellen nevez ki kormánybiztos. Ő a kormány és ellenzék egy személyben. Bethlen István eltűr egy lehetetlenséget, mert két irányban is játszani akar. A célja az, hogy bármilyen módon is, kormánytöbbség kerüljön a városához, nehogy a liberalizmus juthasson uralomra. Országos politikában a kormány egy lépést sem enged a reakcióból. A polgárság nem munkásság nem hiheti el, hogy Bethlen Pesten a liberalizmussal főltől. Az ellenzékkel azzal gyanúsítja, hogy forradalmosított. Ebben egy szikra jóhiszeműség sincsen. Forradalmi erők csak a jobboldalon vannak, ahol hozzá lehet jutni gyverhez. Ahol hatalmat gyakorolnak, oda csak a jobboldalnak lehet jutni. A szocialdemokratapárt szakított a bolsevizmussal. A polgárság és munkásság csak a közszabadságok minimumát követeli. Egy-szerűen

programja csepegett a demokráciától.

Ez a Bethlen-program általános, tilkos választójogot igért, de nem tudott a numerus claususról. Másodszor akkor, amikor paktumot kötött a szocialistákkal és előnyt adott nekik Bácszyékkel szemben. Mi a forradalmak kitörését akarják megakadályozni. Az elkeseredések leveztésére töreksznék. Bethlen Istvánt — úgylátszik — bántotta a lelkiismerete, hogy a baloldal békéjét még nem borította fel, ezért intézte ellenem ezt a durva támadást. Bethlen nagy szocialista pártot kíván, hogy a kommunizmus falra festett ürügye alatt megerősítse egyéni diktaturáját, amelynek minden erkölcsi alapja hiányzik.

PALMA KAUCSUK SAROK
ÉS KAUCSUK TALP
VIZHATLAN, RUGANYOS, HYGIENIKUS!

Téged is
a Renaissance Színházban!

a durva és közönséges sértés volt a szándéka Bethlen Istvánnak, amikor a demokratapártot becsmérelni merté.

— Ezt a hordóhangot kezdi meg akkor, amikor az ellenzék parlamenti hangját kritizálja. Bethlen egységes polgári frontot kíván. Ne csufolja meg a közszabadságokat, érezen bátorságot az egyenlőség elvi álláspontjára helyezkedni, akkor lesz egységes polgári front. Amíg ő a reakció feje és a reakció elvön kivonulni nem mer és egy nyílt és egy szalonreakciós társaságot tart fenn, addig együtt lesz a polgárság és a szocialista munkásság.

Teszi ezt az a Bethlen István, aki a szocialistákkal kötött paktumban bizalmiférfit kért a szocialistáktól a külügyminisztériumban.

Bethlen már többször megelőzött a szocialistákkal való tárgyalásban. Először, amikor

a kommunizmus után leült Garami Ernővel tárgyalni és adott

ZSUFFA ISTVÁN ÉS TÁRSAI

angol gyapiúszövetek áruháza — Budapest IV, Váci utca 25 — Telefon: 14-73

Közismerten légelsőrendű

angol és francia divat szövetujdonságai

páratlanul áll választékban megérkeztek

Auto-, kocsi- és úttakarók dús választékban! Mintákat vidékre küldünk!

Aktivitás — passzivitás?

Teljes őszinteséggel megmondjuk, hogy a választójogi javaslatnak az aktív politikába való bekapcsolását az ország és a nemzet szempontjából a legelőbbségű kérdésnek tartjuk. Olyan kérdésnek, amelynek megoldása nemcsak sürgős, de mikénti megalkotásától függ ennek a Trianon által megcsontított országnak a sorsa.

És mert ez a hitünk, meggyőződésünk az is, hogy a választójogi megalkotásánál nem csupán a nemzet egyetemes érdekei lehetnek a döntő szempontok, de hitünk az is, hogy megalkotásukban részt kell, hogy vehetnie magának az országnak és a nemzet mindennemű képviselőinek. A választójogi az egyetlen olyan országos érdekű probléma, amelyet nem lehet és nem szabad pártzempontok szerint elbírálni és megalakítani. A választójogi a nemzet egyetemének érdeke. A választójogi az állampolgári jogok, sőt kötelezősek jellegűje, amelyhez mindenkinek joga van, amely nélkül el sem képzelhető az állampolgári jog és kötelezőség legelőbbségű gyakorlása.

Azt hisszük, hogy ezzel tisztában van a kormány és tisztában van az ellenzék is. Tudnia kell a kormánynak, hogy főként most, a vesztett háború és szétaraboltságunk után, amikor a termelő munkára a nemzet minden erőit sorompóba állítani kötelezzük, amikor minden állampolgárra a munka és a terhek maximumát rója, nem zárkozhatik el az elől, hogy a kötelező és munka mellett a jogokkal is felruházta állampolgárait. Nem vagyunk túlkövetelők, amikor a kötelezők teljességé, a magunkra vállalt munka maximuma mellett az állampolgári jogok minimumát, a legelőbbségű polgárjogot követeljük a nemzet minden polgára számára, a választójogot. Ezt tudnia kell a kormánynak is, mely kerülhetetlenül megköveteli a polgári kötelezők teljesítését.

Annál szomorubb és kétségbejuttatóbb, hogy a kormány, amikor a kötelezők teljesítését követeli, meg akarja tagadni a legkisebb polgárjogot s a választók tömegeinek szabad akarat nyilvánulását bélyegző alá akarja verni.

Ha pedig ilyen szándékok meg nyilvánulását látjuk a kormány részéről, akkor nem lehet kétséges, hogy az ellenzékre hárul az a kötelező megnevelő feladat, hogy az állampolgárok jogait akár a kormánnyal szemben is megvédje.

Eppen ezért őszintén megmondjuk, azzal, hogy a választójogi javaslat a Ház elé került ebben a formában, amelyben a kormány azt előterjesztette, megszünt minden létjogosultsága a passzivitásnak. Megszűnt a létjogosultsága annak, hogy az ellenzék csak a Greshampalotából hallassa szavát politikai vascorák idején.

A választójogi javaslat tárgyalása harc. Kemény, kiméletlen harc mindkét oldalról és éppen azért ennek a harcnak eredményes megvívásához feltétlenül szükség van arra, hogy a harcoló felek szembe kerüljenek, találkozzanak egymással a csatasíkon, a nemzetgyűlés nyilvánosságára előtt. A passzivitás lehetett harci eszköz, taktikázás akkor, amikor csak előcsatározások folytak, melyek a haderők felvonulását elrejtették. Amint azonban a kormány beteriesztette a választójogi javaslatot, semmi célja, semmi értelme a taktikázásnak, a nyílt szembeállítás nem kerülhető el, a harcot fel kell venni. Ilyenkor a passzivitással való további taktikázás azt jelentené, hogy az ellenzék nem meri felvenni a nyílt harcot, mert kétségessnek tartja a harc kimenetelét.

Az ellenzék előtt ennek a javaslatnak a benyújtása nyitja meg az alkalmat, hogy erőit kifejtse. Nem lehet és nem szabad haboznia az ellenzéknek. A kormány feleje dobta a kesztyűt a választójogi javaslattal s ezt nem lehet észre nem venni. Úgy érezzük, hogy nem lehet kétséges a választás a jelen esetben a passzivitás és az aktivitás között. Es ha mégis? Videant consules, ne quid respublica detrimenti capiat.

Külgyminiszter: Walko Lajos kereskedelmi miniszter: Kállay Tibor Hat hét mulva aktuális a kormány rekonstrukciója

Scitovszky Tibor külgyminiszternek a Hitelbank élére történt meghívása óta a legkülönbözőbb kombinációk indultak meg utódjának személyét illetően. Az első beavatottí hírt szerint Zichy Rubido Iván londoni követet kombinálták a külgyminiszteri székbe, a londoni magyar követés vezetőjévé pedig ez esetben Kállay Tibort nevezték volna ki. Mint a miniszterelnök személyéhez közelálló egységspárti vezető politikuskótló értesültünk, ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert jól informált körökben befejezett ténynek tekintik, hogy

Scitovszky Tibor külgyminiszter utóda Walko Lajos lesz, akit viszont Kállay Tibor fog a kereskedelmi miniszterségben felváltani.

Előbb ugyan azt terveztek, hogy Bud János lesz a kereskedelmi és Kállay Tibor a pénzügyminiszter, ezt a tervet azonban Kállay Tibor ellenzésére elejtették. A kormányt ebben az elhatározásában az az elvezeti, hogy a miniszterek képviselők legyenek. Ezek a változások hat hét mulva aktuálisak.

Schadl tanácselnökökről a vádlottak és védők

Érdekes ítéletek — A Schadl tanács nem szereti a színes újságírókat — „Schadl tanácselnöknél nincs lörvénytisztelőbb bíró az egész törvényszéken” — Jó modorban hoz rossz ítéleteket

Az elmúlt év májusában került Schadl Ernő dr. tanácselnök. Székelt Lajos törvényszéki bíró jogutódaként a budapesti büntetőtörvényszék tanácselnöki székébe s rövid egy év alatt meg politikai sem csínált olyan, a köztudatba átmenő nyilvánossági karriert, mint a fiatal és temperamentumos tanácselnök. Lehet és valószínű, hogy azok az ügyek, amelyek eléje kerültek s melyek közül javarésze a sajtóéletük körül mozgáltak, már tárgykunál fogva jobban kivánczoltak a nyilvánosság elé, tény azonban az, Schadl Ernő dr. neve, mely csaknem félméltetésen hangzik azok fülében, kik valamely vonatkozásban eléje kerülnek, ma közismert az országban s a Schadl bírósádosk külön rendszárló lett tradicionális igazságszolgáltatásunkban.

Ez ellen a Schadl-féle bírói eljárás ellen emeli fe szavát a Magyarországi Újságírók Egyesülete hétfőn tartandó nyilvános választmányi ülésén, amelyből kifolyóan memorandumban kér orvoslást a Schadl-féle bírói eljárással szemben.

Szemelvények a Schadl-ítéletekből

Sem kritikailag, sem bármily különös tendenciával nem ohatunk foglalkozni Schadl dr. tanácselnök ítéleteivel. Csak mint érdekesség adjuk itt időrendben az alábbiakat:

Schadl tanácselnök bemutatkozója Székely Nándor tanár pörénel tüntetés Székely tanár röpiratát írt: „A numerus clausus Magyarországon” címmel. A röpirathoz Pakots József nemzetgyűlési képviselő írt előszót. Székely tanárt három hónapi fogsárra, egy évi hivatalvesztésre és 300.000 korona pénzbüntetésre ítélte a Schadl tanács.

Rövid időn belül Lendvai István fájvédő képviselő állott a Schadl tanács előtt a hírhedtő lett cegládi levél miatt, melyben a nemzetgyűlés tungi-tangli kabarának, latrok barlangjának nevezte. Az eljárás hivatalból indult meg nemzetgyűlés s a nemzetgyűlés megérágalmazása címén. Az első vád alól felmentést, az utóbbiért jelentéktelen pénzbüntetést kapott Lendvai képviselő.

Budavári László néptanítót „Nagy urunk Horthy Miklós” c. cikke miatt, mellyel teive volt felekezet elleni igaztással, a következő indoklással mentette fel a Schadl tanács: a cikk „egy a haza aggasztó állapota miatt sorozott szíves hazafi (t) feljajdulásából született meg”.

Tessársz Kálmán, a Népszava munkatársát egy évi fegyháza és egy millió koronára ítélte a Schadl tanács, mert azt írta, hogy Piliesszánton a csendőriök jogtalanul luszáltak fegyverüket.

Fabian Béla nemzetgyűlési képviselőt a Nép munkatársra kéztiben azzal vádotha meg, hogy kommunista volt. Fabian képviselő elégtételt a bíróságtól követelt. A Schadl tanács a Nép munkatársát Fabian képviselő kétszeri megérágalmazásáért 14 napi fogsárra ítélte. A Rupert képviselő úgyne anyira is

meretes, hogy azzal külön nem is foglalkozunk.

Felcely Géza, Boross László, Korda Tibor és Turcsányi Gyula hírlapírók ügyei nemcsak jogászai körökben, de a politikai világban is erős hullámokat vetettek.

Mit mondanak Schadl elnökökről, akik előtte állottak

Megkérdeztünk néhány hírlapíró, kik már vádlottként állottak a Schadl tanács előtt, hogy milyen benyomást szereztek maguknak Schadl Ernődről, a tanácsról, a tárgyalásról.

Falus Ferenc, aki huszonhét évben állott a Schadl tanács előtt, ezeket mondta:

— Minden esetben az volt az impresszióm, hogy könnyőtlemebb és szigorubb bíró előtt állok, mint akár az egykori sajtóbíró Nagy Béla, akár Székelt Lajos volt.

— Tulajdonképpen impresszióról alig beszélhetek, mert csak az ítélet súlyossága után éreztem, hogy megdöbbenéssel kellett volna figyelmem a tárgyalás folyamát. A tárgyalások alatt velem szemben csak szigorúságot, de rosszindulatot nem éreztem soha és politikától független kérdéseimet a bíró úr félbe nem szakította. Egy komoly és őszinte érzésem azonban állandóan kísértett és ez az volt, hogy a bizonyítás kérdésében az újságírótól mindig szóról-szóra való bizonyítást követelt a Schadl tanács. Amikor a tanács elé álltam, egyedül azt éreztem, hogy itt ha a tényeket bizonyítom is, a kuriai döntvényvel bizonyításra szükségletlenek jelzett újságírói színezésért is súlyos büntetést kaphatok. Mert a Schadl tanács nem szereti a színes újságírói trást.

Korda Tibor, aki már kilencszer volt Schadl Ernő tanácsa előtt vádlott, így nyilatkozott:

— Sohases éreztem félméletet a Schadl tanács tárgyalásán. Nyugodtan, legnagyobb lelki nyugalommal álltam bíróm előtt, mint minden vádlott, aki tudja, hogy nincs büne.

— Fekete ruhába öltözöktem, fekete nyakkendőt vettem fel, hogy külsőn is tanúságot legyen törvénytiszteltem mellett. Azt hallottam ugyanis, hogy Schadl tanácselnöknél nincs lörvénytisztelőbb bíró az egész törvényszéken. Senkisen ragaszkodik a paragrafusokhoz úgy, mint ő, és neki okoz legnagyobb örömet, ha látja, hogy a vádlott tiszteli a törvényt és a bíróságot.

— Halk hangon mondtam be személyi adataimat és csendesen szólt hozzám, néha mosolygós is volt az arca a számoly megüött. Úgy éreztem, hogy velem rokonzenvenek a legjobban az egész teremben. A főmagánvádlót többször figyelmeztette, hogy ne beszéljen ügyvédképviseelőjével, redreutastotta a védőügyvédet, haragosan csendre intette a hallgatóságot, rákíaitott a tanukra, csak olyankor lágyult el a hangja, ha hozám szólt a vádlotóhoz.

Sajnál, gondoltam, érzi és látja a tanácselnök úr, hogy nekem van igazam és fel fog menteni. Tudtam, hogy ideges ember, hosszú éveken át harcolt a háborúban, azután pedig esztendőken keresztül hadifogoly volt. Sietve elmondtam tehát rövid védőbeszédemet, azt már türelmetlenül, félig álva hallgatta végig a tanácselnök és helyet foglaltam a vádlottak padján.

Izgalmas öt perc, a bíróság visszavért a tárgyalóterembe, Schadl tanácselnök felolvasta a bíróság ítéletét, három hónap és kétszer 15 millió korona. En elápadtam a meglepetéstől, ellenfelem mosolygva nézett végig rajtam, egy mozdulatot tett: voita, Schadl bíró pedig a hóna alá vette az aktákat, ment ebédre és jószágos, kedves két szemével még egyszer végig cirógatott, úgy hogy végül nem is tudtam, felmentett-e vagy eltétt.

Turcsányi Gyula, aki a Szántó Miklós igazgató eltűnéséről írt cikke miatt az EME ügyészsével keletkezett porben állt a Schadl-tanács előtt, így felel:

— Impresszióm nekem elítéltésem után ugyanaz, mint ami a tárgyalás lefolytatása alatt keletkezett bennem. S hogy impresszióm nem esalt, igazolja a bizonyítás és a marasztaló ítélet. A tárgyalási elnök úr becstűl személyelő pedig ugyanolyan kedves az én véleményem, mint amilyen úri és jóindulatú — feltévelem szerint — az ő felőrgása rólunk újságírókról.

Igy mondja el impresszióját néhány újságíró. Nem közeleti funkcionáriusok, nem jogászok, nem törvényhozők. Nem az ítéleteket bírálják — ezt a jogászoknak hagyják —, csak a toll néhány egyszerű munkása mondja el, mit érzott a Schadl-tanács előtt.

Mit tartanak Schadl elnökökről a jogászok

Kiss Jenő dr., a szocialista párt ügyész, aki gyakran funkcionált a Schadl tanács előtt, így nyilatkozott:

Schadl tanácselnök tárgyalási módszerében leginkább hibázotom azt, hogy a tárgyalás folyamán tett megjegyzéseivel öntudatlanul is elárulja rokonzenvet vagy ellenszenvét az előtte álló vádlottal szemben és így kvázi előre ítéletet mond, mielőtt a bűnpör egész tárgyalási anyagát ismerné. A tárgyalás vezetőnek ez a módja a védelem szabadságának rovására megy és beleütözik azokba a nemes tradíciókba, amelyek a háború előtti főtárgyalási elnökök kifejlesztettek.

Györki Imre dr. ezeket mondotta:

— En a legelőbb kifogásom abban látom, hogy a sajtó- és politikai ügyekben a bizonyításra nem adnak meg minden módot, vagy pedig ha a bíróság helyt ad ítőtott a bizonyítás iránti kérelemnek, akkor csak olyan bizonyítékokat fogad el, amelyek, hogy úgy fejezzem ki magamat, „kézzelfoghatóak”. Ez a kifogás Schadl tanácselnök működésére ép úgy, mint a legelőbb tárgyalási elnökre, akik politikai perekben itéltek.

Vámbery Rusztem dr. ezt a szellemes választ adta kérdésteinkre:

— Nekem semmi kifogásom nincs Schadl ellen, csak az, hogy jó modorban hoz rossz ítéleteket.

GUMMIKABÁT
320 Fischer Péter és Tsa Rt.
Híköiben: Rákóczi-út 78.
czek-től és IV. Vámház-küld 2.

Nem kell visszalézni a tisztviselő-előleget

A kormány bizik a bevételek emelkedésében — Tárgyalások a tisztviselők július 1-én esedékes generális fizetés-rendezéséről

A köztisztviselők körében nagy elégedetlenséggel fogadták a kormányzat az új rendeletét, amely szerint a várva-várt segély helyett csak előleget folyósítanak, ennek összege azonban csak az egyhavi illetmények 75%-a lesz, amit viszont nem is egyszerre, hanem csak két részletben, március 15-én és május 15-én vehetnek fel az állami alkalmazottak.

Munkatársunk ez ügyben a kormányhoz közelálló helyen azt az értesülést szerezte, hogy a köztisztviselőknek nincs okuk aggodalomra. Igaz ugyan, hogy egyhavi fizetéssel egyenlő segély helyett csak 75%-os előleget kapnak, de ezt az összeget a kormány nem szándékozik vissza-fizetni, vagyis az előleg végére természetben mégis csak segély lesz. A kormány ugyanis bizik abban, hogy a bevételek továbbra is az előirány-zottnál nagyobb mértékben fognak befolyani és nem lesz szükség arra, hogy a tisztviselők fizetéséből az előleg címén adott összeget levon-ják.

Ezzel kapcsolatosan mértékadó helyen egy informált munkatársunkat, hogy a költségvetés munká-latai során konkrét tárgyalások indu-lának meg a tisztviselők július 1-én esedékes generális fizetés-rendezéséről.

Öngyilkosok és eltűntek vasárnapi krónikája

Megszökött a kórházból, hogy negyedszer követhessen el öngyilkosságot — Szomeru adatok a mai kor tünetéhez

Oravecz Kálmán 22 éves bank-tisztviselő, aki apósának Verpeléti út 4-6. számú lakásában lakott, idegja miatti háromszor követett el öngyilkossági kísérletet. Először mellbélte magát, mikor felgyö-gyült, fölakasztotta magát, mikor ez sem sikerült, fálvágta karján az ereket. Ez is idejekorán észrevet-ték. A súlyos ideggyulladás szenvedő öngyilkosjelöltet ekkor családja a Moravessik-klinikán helyezte el. Fe-lésége többször meglátogatta és ilyenkor a beteg ember mindig kirva panaszkodott, hogy nem bírja ki a klinikán, megőrül és ha nem vi-zsik haza, akkor megöli magát. Február 24-én Oravecz Kálmán egy óvatlan pillanatban kabát és kalap nélkül kiszökött a klinikáról. Azóta nem látták. A rendőrségen azt hi-szik, hogy a szerencsétlen fiatalemb-er a Dunába ugrott.

Kindlinger Pál 29 éves elmebeteg januárban megszökött a lipótmezői tébolydából. Győrbe utazott, utköz-ben eladta cipőjét és ruháit, úgy-hogy félig meztelenül érkezett Győrbe. A rendőrök természetesen már a győri pályaudvaron elfogták és visszahozták a Lipótmezőre. Kindlinger eddig meg nem állapí-tott körülmények között néhány nappal ezelőtt ismét megszökött a tébolydából. A rendőrség keresi.

Fenyő Árpád 29 éves építész szü-leincik Aréna ut 6. számú lakásáról eltűnt. Legutóbb Csepelen látták.

Kende (Kohn) Ibolya 23 éves ház-tartásbeli leány Garay tér 16. számú lakásáról eltűnt. Hozzájártozói at-tól tartanak, hogy a leány büntény-aldozata lett.

SAKORVOSI rendelő vár- és nemibetegek részére. — Rendelés egész nap Rákóczi-út 32. l. em. 1. Rókusai szemben.

Az ellenzéki blokk két polgári pártjának tagjait küldi ki az intézőbizottság a választó-jogi bizottságba

Erről dönt hétfőn az intézőbizottság — Konkrét indítvány közös elhatározással — Ebben az esetben a blokk követeli a teljes taglétszámot a bizottságba — Semmi taktikázás nem bonthatja meg az ellenzéki blokk egységét

A választójogi törvényjavaslat a poli-tikai élet hullámai ezekben a napok-ban, amikor a javaslatot Bethlen gróf miniszterelnök a nemzetgyűlés elé ter-jesztette, annyira felkavarta, hogy elő-reláthatóan igen jelentős politikai meg-mozdulásoknak lesz a szülőanyja. Az egységpárt — mint a lapok megírta-k — az egyes pártok számarányának me-felelően a 25 tagú választójogi bizott-ságba a pártok delegátusainak kijelölé-sét kérte. Ez a körülmény megmozdu-lásra késztette az ellenzéki pártok ama részét is, mely közel három hónap óta passzívásban van.

A demokratikus-blokk szombaton es-tétől a késő vasárnap hajnali órákig ta-nácskozott arról, hogy jövő taktikáját illetően minő álláspontot foglaljon el, mert egyesek szerint a választójogi tör-vényjavaslat beterjesztésével elérkezett az a legalkalmasabb időpont, amikor az ellenzék feladhatván passzívítását, erőteljes harcot indíthat a kormány el-len.

Ebből az elgondolásból indult ki a de-mokratikus-blokk szombat éjjeli ülése. Mint előrelátható volt, az intézőbizott-sági ülés szombaton nem hoz meg vég-leges határozatot s nem is foglal vég-legesen állást abban a tekintetben, hogy a passzív ellenzék feladja-e a passzívítá-sát, vagy sem.

Kormánypárti körökben abban biz-nak, hogy a választójogi javaslat bete-rjesztése az ellenzéki blokkban szakadat-lan előidézi, mert remélték, hogy lesze-nek olyanok, akik a javaslatot szemben feltevendő aktív harcot előbbre helyezik a passzívítástól s ennek az elgondolá-suknak érvényt fognak szerezni.

Ez a remény azonban nem vált va-lórá. A demokratikus szövetség tárgya-lásainak elején megállapodott abban, hogy

semmi körülmények közt nem en-gedi a blokkot felbomlasztani,

ellenkezően arra törekszik, hogy a blok-kot még jobban kimélyítse a polgárok és munkások szövetségében.

Ez az elhatározás szülte azt, hogy — mint informátorunk mondotta — dacára annak, hogy a szociáldemokrata és a Kossuth-párt a passzívítás mellett dön-tött, már előzetesen a blokk tagjai egy-értelműen megállapodtak abban, hogy ez

a két halálosztat semmi körülmények között nem praecjudikálhat a blokk elhatározására.

— A dolog és a felvetett problémák természetéből következők — mondotta informátorunk, — hogy ilyen nagy horderejű kérdésben ellenlétes felfogá-sok kerülnek felszínre, hiszen azért is áll össze a párt intézőbizottsága, hogy minden oldalról megvilágítsa a kérdést és a meggyőzéssel hozza meg a dön-tést.

Előrelátható volt tehát, hogy szombaton végleges eredmény nem is volt elér-hető. A szombati tanácskozás in-formációk szerint mégis nagy eredmén-nyel jött. Olyan kérdéseket tisztáztak, amelyek eddig úgyszólván függő kérdé-sék voltak a blokkon belül is.

Hétfőn este a blokk tovább folytatja tanácskozásait a tervezései központi demokrata körben. Teljesen beavatott helyről úgy értesülünk, hogy éppen a szombati tanácskozások eredménye és az ideák lesűrődéseképpen konkrét for-mában indítvány kerül a blokk elé, amely kettős irányú lesz. Az indítvány első része — információk szerint — ki-mondja, hogy

a demokratikus blokkban tömörült pártok a legteljesebb egyetértésben és a legmesszebbmenő szolidaritás-ban állnak és maradnak egymással.

Ezen elhatározásból kifolyóan

a demokratikus szövetség felkéri a polgári pártok közül a Szilágyi La-jos elnökelete alatt működő demokra-tikus szövetséget és a demokrata-pártot, hogy a passzívítás elői d-láspontjának feladása nélkül ki-sérlelje meg a harcot a választójogi bizottságban a javaslat ellen a de-mokratikus blokk szellemének és in-tencióinak megfelelően.

Amennyiben a tárgyalások folyamán remény nyílik arra, hogy a javaslat reakciós részeinek fontosabb kérdéseiben az ellenzék eredményeket tud elérni s ebben a többi pártok is aktív-tákos lépésekre garanciákat nyernek, ebben az esetben a demokratikus szö-vevény elkerülhetetlen fogja látni az időt arra, hogy a maga részéről is aktív-tákos lépjen, ellenkező esetben a bizott-ságban részt vett pártok is feladja-k a teljes meddő parlamenti küzdelmet és más irányban indítják meg a harcot, il-letve ezen utóbbi esetben a demokra-tikus szövetség újlag dönteni fog taktikája kérdésében. Arról is értesülünk, hogy abban az esetben, ha ezt az indít-ványt tenné magáévá a blokk, követel-lik, hogy

a blokkban egyesült pártok szá-mára az egységpárt biztosítsa azt a képviseleti létszámot, amelyet a blokk pártjai számára külön kon-templált.

Ez azért is fontos volna, mert ez egy-részt dokumentálná a blokk egységét, másrészt olyan harcias ellenzékkel ke-rülnének a bizottságba, akik erőteljesen megvívják harukat a kormány választójogi javaslatával szemben.

Úgy értesülünk teljesen beavatott el-lenzéki forrásból, hogy ezt az indít-ványt a blokk pártjaiban meglehető-s szimpátiával fogadták s minden remény meg van arra, hogy a blokk hétfői ülése ebben az értelemben fog határozni.

Munkatársunk a vasárnap folyamán igyekezett megszerezni több ellenzéki képviselő véleményét, azonban a kon-kkrét véleménynyilvánítástól a blokk tagjai arra való hivatkozással tartózkodtak, hogy a hétfői értekezlet sokkal jelentősebb politikai szempontból, sem-mint bármilyen nyilatkozattal elébe akarnának vágni a blokk együttes ha-tározatának.

Politikai körökben úgy ítélik meg a helyzetet, hogy a hétfői értekezlet for-duló pontot jelent a magyar belpoliti-kában.

„Jön a leszámolás“

Megfenyegették lovag Tichitl Károlyt

— A Hétfői Napló tudósítójától —

Lovag Tichitl Károly, az annak-idején az Andrassy-Friedrich-párt-ba olvadt Rendpárt volt elnökét is-meretlen egyének, valószínűleg a városzerte működő titkos-egyesü-let tagjai életveszélyesen megfenyeg-ették. A lovagot, aki közismert „or-todox-legitimista“, Tavaszmező uc-ca 19. szám alatti I. emeleti laká-sának előszobájában szombaton este az a meglepetés várta, hogy az ebédőre nyíló ajtó kilnesére egy véres papírkéz volt fűggesztve ez-zel a félrissal: Jön a leszámolás. A megfenyegettetett lovag Tichitl Károly följelezett tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen.

75 év óta fennálló
Auer Ignác Fia
Rákóczi út 10. szám,
amely alapítása óta kizárólag megbí-zható anyagokat árusít. A következő árukat gyári árakban ajánlja:

Sifon	puhaszalu 22.500 23.500	17.500
Vászon	kipróbált minőség 21.500 23.5 0	18.500
Lepedővászon	varrás nélküli 53.500 68.400	46.500
Tolltok	sűrű minőség 23.500 26.500	21.500
Grádli	ágvnemtüre 35.500 45.500	29.500
Törliközök	kipróbált anyag-ból 35.000 42.500	28.500
Árposzok	damszi és kamuka 125.000 145. 00	95 ezer
Sottis szövet	dupla széles 75.000 195.000	48 ezer

Gyapjuszövetek ruhákra, kóstümbökre, selmek-mosó eponge, delcín, karton nagy választékban, jutányos ár. kban

WEISS SÁNDOR ÉS RÓNA
Posztó- és bétásmunkagyártó Budapest, V. kerület, Arany János uca 22. szám

NÁTHALAZ ELLEN
80 **SÁRCIPÓ** közmisert legjob-b gyártmányú
ezzer kor., női sárcipó, nyeltes 110 ezer.
Férfi sárcipó 90, nyeltes 100 ezer kor.
Gyermek sárcipó 65, 75 ezer korona
Női box boricipó 180, 250 ezer korona
Férfi boxipó 225, 350 ezer korona
Torna- és teniszcipők, úgyszintén szandálók már megérkeztek
Tornanadrág kötőlábú 40 ezer korona,
Svéd akronyandrág 125 ezer kor.,
Tornacipők 25 ezer korona
Házipipők börtálpárral 90 ezer koronánál
a 25 év óta szociálistárol közismert Schiffer öngönd csak I. kerület, Döbrenter tér 4. szám alatt

Parisien Grill
Párisi kávé
Palm Beach five
a fővárosi közönség leg-kezdveltebb zenekara
Csak az uri közönség táncol
Kedd, péntek és szombaton záróra reggel 5 órakor
Kezdetre: 11 órakor
Telefon: 83-74 szám

Padlófűcek, futók, lamberkenek mindenféle szőnyegek
Bútoraszvetelek prima brokátok 230 ezer
Vágó és Társa
kárpfűcs kelekkel üzletében
IV. Kammermayer Károly uca 3
(Központi Városház épületében)

Ragályos betegségeknél nélkülözhetetlen a
Lysiform

Kereskedő és Iparos Ujság

A Demokrata Párt zászlója alá szöli az OKISZ elnöke a kereskedőket és iparosokat

A napokban alakult meg a főváros XIII. választókerületének Demokrata Pártja, melynek felavató ünnepén résztvett *Vásonyi Vilmos*, *Benedek János*, *Pakots József* és *Bródy Ernő* dr. is. A megjelent politikusokat *Pábián Béla* nemzetgyűlési képviselő, a XIII. kerületi párt elnöke üdvözölte, majd *Ledermann Mór*, az OKISZ elnöke szólt fel, s nagyszabású beszédben mutatott rá a kereskedelem és ipar súlyos helyzetére.

— Tekintélyes és ősrégi cégek jelentenek fizetésképtelenséget — mondotta —, s a pénzügyminiszternek nincsen más szava ezeknek a bajoknak láttán, mint az a *hírhedtté vált mondat*: „*Hulljon a fergése*“. *Ilyen kijelentésekkel szemben nem létezik-e minden kereskedőnek ahhoz, a párthoz csatlakozni, mely egyedül képviseli az érdekeit.*

— A gazdák hitele sürgős a kormányznak, de a kereskedelem hitelével, felsegítésével nem törődik.

— A Nemzeti Bank nem azoknak ad váltóhitelt, akiket ezzel még segíteni lehetne, hanem azoknak, akik ezáltal még nagyobb jövedelemre tesznek szert. De ha kap is hitelt a kereskedő, képes-e exisztálni a mai 25—30—35 százalékos kamatok mellett?

— Meg kell szüntetni a felesleges közüzemeket is.

— A kormány intézkedései megölték a tranzitkereskedelmet is, melyre Magyarország és Budapest pedig földrajzi fekvése egyenesen predestinálja. A forgalmi adót sem hajlandó csökkenteni, vámhítt csak az kaphat nagy nehezen, akinek néhány háza van Budapesten.

— Mindent meg kell tenni, hogy ez az állapot megszűnjön és ezért *kell minden erejét a kereskedőnek és iparnak a Demokrata Párt zászlója alá sorakozni.*

A tetszéssel fogadott beszéd mely hatást váltott ki a hallgatóság körében, melynek sorában különösen nagy számmal jelentek meg a kerületi kereskedők és iparosok. Az est folyamán még *Vásonyi Vilmos*, *Benedek János*, *Pakots József*, *Bródy Ernő*, *Kreiser Jenő* és *Sebestyén Ernő* dr. mondtak beszé-

Strausz István elmondja, miként idéztette maga elé számvizsgáló korában Berzeviczy Albert kultuszminisztert, hogy előszóval adjon felvilágosítást a kultuszteráca pénzkezeléséről

Súlyos kritika a kormányzatról, mely ki akarja játszani az ellenőrzést

A kormány az appropriációs javaslatba egy olyan szakaszt vett föl, amely az alkotmányjogba ütközik. Az inkriminált szakasz kimondja ugyanis, hogy bizonyos alapok kezelésének felülvizsgálása kivételül az *Állami Számvévszék ellenőrzése alól*. Ilyesmire még nem volt példa. A Számvévszék ugyanis, mint mindenféle fórumtól független és csak a királynak felelős testület alkotmányuk értelmében jogosult, sőt köteles arra, hogy a kormányzat pénzkezelését ellenőrizze és felülvizsgálja.

Ennek az elvnek próbál érvényt szerezni

Strausz István

képviselő, a Legfőbb Állami Számvévszék volt elnöke, aki kedden a felajánlói vitában felszólal és azt fogja inditványozni, hogy

a Ház idézze meg a Legfőbb Állami Számvévszék elnökét és kérje ki az ügyben véleményét.

Strausz Istvánnak ugyanis az a véleménye, hogy a L. Á. Sz. elnöke közjogi személy és a miniszterekhez hasonlóan a parlamentben megjelenhetik és felszólalhat.

A Számvévszék elnöke maga elé idézheti bármelyik minisztert és felvilágosításokat kérhet tőle a pénzkezelésről.

Ezekkel a kérdésekkel kapcsolatosan

Strausz István

a következő rendkívül érdekes nyilatkozatot tette a *Hétfői Napló* munkatársa előtt:

— A kormány — úgy látszik — nem törődik az alkotmányjogi rendelkezésekkel. A *Legfőbb Állami Számvévszék ellenőrzése alól* semmit sem lehet kivonni. A Számvévszék reprezentánsa közjogi személy, aki aktív minisztert is megidézhet maga elé, ha felvilágosításokra van szüksége. Ennek az elvnek bizonyítására szolgálhat a következő velem megtörtént eset:

— Ezelőtt körülbelül 18 évvel, mint egyszerű számvizsgáló vizsgálatot tartottam legnagyobb budapesti pénztárunknál: a Központi Állampénztárnál. Vizsgálóidőmim közben olyan kérdések merültek fel, amelyekre érdemi felvilágosítást csak az illetékes miniszter:

Berzeviczy Albert kultuszminiszter adhattott.

En, mint egyszerű számvizsgáló az 1870. XVIII. és az 1880. LXVI. tc-re való hivatkozással telefonon arra kértem Berzeviczy Albert kultuszminisztert, hogy a pénztárnál személyesen jelenjen meg bizonyos felvilágosítások megadása céljából.

— Ez az intézkedésem nagy megütközést keltett mindenfelé, úgyhogy Rakovszky István, a jelenlegi belügyminiszter apja, a Legfőbb Állami Számvévszék akkori elnöke maga elé hivatott és azt kérdezte, miért idéztem megam elé a minisztert? En kifejtettem, hogy kivánságomnak törvényben gyökerező jogosultságom van. Felolvostam a törvény ide vonatkozó szakaszát, amely szerint a *vizsgálat tartama alatt jogom van a felvilágosítást magától a felelős miniszteről kérni*. A Legfőbb Állami Számvévszéknek, mint közjogi személynek a megidézési joga a kiküldöttet is megilleti. Ennek a jónak a gyakorlásához pedig állásomat kötöm. Rakovszky István elismerte, hogy eljárásom jogos. Intézkedésemet tudomásul vette és annak érvényesítését rám bízta. Ezen az alapon meg is történt ez a megidézés és

Berzeviczy Albert kultuszminiszter személyesen megjelent előttem, a számvizsgáló előtt, a pénztárnál és megadta a szükséges felvilágosításokat.

Eljárásom eredményeképpen nagy rendszerváltozás következett be a kultuszteráca pénz- és értékekezelésében, sőt később Berzeviczy Albert kultuszminiszternek ezt meg is köszönte.

— Most pedig az történik, hogy a kormány a külképviseleti pénz- és értékekezelést egyszerűen ki akarja venni az Állami Számvévszék hatásköréből azzal az ürügyel, mintha a számvizsgálás költsége volna. Az indok nem állhat meg, mert hiszen 20—30 éven belül csak egyszer szokott a Számvévszék egy-egy helyen vizsgálatot tartani és azt is csak akkor, ha a belső vizsgálat tünetei az ilyen vizsgálatot szükségessé tették.

Strausz Istvánnak, egyik legnagyobb közgazdászunknak ez a nyilatkozata bebiztosítja a kor változásainak.

R. K. dr.

A kamarai elnökség kérdése csak a választások után lesz időszerű

Alapítalan híresztelések Éber Antal jelöltségéről

Amint megirtuk, a kereskedelmi miniszter elrendelte az új kamarai választások előkészítését s ezzel kapcsolatban a főváros tanácsa már meg is bízta *Purébl Gyuló* tanácsnokot az összeírási munkálatok elvégzésével és a választások vezetésével. Ez az adminisztratív intézkedés azonban egyelőre még arra sem nyújt támpontot, hogy mikor lesznek az új kamarai választások s előreláthatólag ez az időpont a *fővárosi választások lezajlása utáni hetekre fog hivatkozni*. Eppen azért meglepetést keltettek azok a korai kombinációk, melyek máris szárnyra keltek a kamarai elnökség rekon-

struálásával kapcsolatban, annál is inkább, mert egyelőre még nyílt kérdés, hogy kik lesznek az elnökség megválasztására hivatott kamarai tagok s enyhén szólva, a jelenlegi elnökség működése alatt tapintatlanság ennek az időszerűtlen személyi problémának napirendre tűzése, mert a *jelenlegi elnökség mindenkor teljes önmérséklettel és elfogultatlansággal teljesítette kötelességét* s ha esetleg lesznek is változások, ezek sem bizalmatlanságot, sem bírálatot nem jelenthetnek a mai vezetőséggel szemben.

Megállapíthatjuk, hogy a kamara belső életében résztvevő és vezető-

szerepet vivő kereskedők és iparosok egyelőre *egyáltalában nem foglalkoznak az elnöki tisztségek betöltésére vonatkozó személyi kérdésekkel* s ebben az irányban legfeljebb bizonyos elvi álláspont juthat kifejezésre. Különösen pedig nincsen és nem lehet éppen ebből az elvi álláspontból kifolyólag *semmiféle alapja annak a híresztelésnek, mintha komoly helyről Éber Antal kamarai elnökséget propagálnák, sőt valószínű az a feltevés, hogy ezt a tisztséget Éber Antal sem ambicionálja, mert ön maga is tisztában van azzal, hogy a kereskedelem és ipar legjelentősebb érdekképviseletének irányítására mint bankvezér, nem lehet hivatott s a mai kijelölt helyzetben ez a két pozíció egymással teljesen összeérhetetlen.*

Éber Antal hívei hivatkozhatnak ugyan arra a precedensre, hogy a kamara fénykora éppen *Lánczy Leonak* elnökségi idejére esik, ezzel szemben azonban *Éber Antal* kiváló képességeinek elismerése mellett sem vitatható, hogy *Lánczy Leó* szemléltetése olyan kivételes tekintélyt reprezentált, mely valóban alkalmas volt arra, hogy a hivatalos tényezők előtt a kamara tekintélyét és befolyását növelje s egyszerűen elhanyagol minden olyan feltevést, mely arra irányulhatott volna, hogy *Lánczy Leó* elnöki tisztségét betöltésénél a bankokrácia érdekei irányíthatók. Az akkori időkben egyébként is a gazdasági élet egyes ágai között teljes harmonia uralkodott, aminek a mai viszonyok mellett éppen az ellenkezője áll.

Itt említhetjük meg, hogy többszörösen érdeklődünk az iránt, hogy tulajdonképpen kik azok, akik *Éber Antal* megválasztását annyira szükségesnek tartják, hogy annak érdekében már most elhamarkodott propaganda fogtak s megállapíthatjuk, hogy etől az állítólagos propagandától távol állanak mindazok a komoly tényezők, akik eddig a kamara életében vezető szerepet vittek. Ezek a tényezők *teljesen alapítatlanok tartják az Éber Antal elnökségére vonatkozó híreket és kombinációkat* s meg vannak róla győződve, hogy a legközelebbi ciklusban *Éber Antal* továbbra is csupán mint a TEBE exponense fogja kiváló gazdasági tudását a kamara szolgálatába állítani.

Central magyar nagyszálló
WIEN, II., Táborstrasse 8/a

(A terményüzede és Ferdinandsbrücke mellett „Of Kocsi” megálló az Östbahnhoz)
150 a legmodernebb komforttal teljesen újonnan berendezett nagyszálló legűléssel, hidegmeleg folyóvízzel, lift, rádiószalon, magyar konyha kávéház, Kino, Magyar kereskedők és iparosok találkozóhelye. A város központjában.

1 ágyas szoba 50—65000 Kor
2 „ „ 80—120.000 Kor
mely árában minden benofoglaltatik

Az OKISZ igazolványával ellátott tagoknak a fenti árából 10 százalékos engedményt adunk

CENTRAL NAGYSZÁLLÓ
WIEN, II., Táborstr. 8/a

26 Legjobb minőségű
Térfi- és nőiszövetek
legelőcsőbb bevásárlási forrása
FRIEDMANN FARKAS
divatruháza VII., Király ucca 11. sz.
Eladás nagyban és kicsinyben!!

ELSZAKHATATLAN SZÖVEGÉK MUNKATÉRHÁR
GUTMANN J. & Co.
BUDAPEST, RÁKÓCZI-ÚT 16

Beck Vilmos és Fial
gyapjúáruháza
Gross — Meseritsch
Emerich Dtté Humpolec
iroda:
Bécs VI, Hirschengasse 25

Vázsonyi szerint nincs fontosabb gazdasági kérdés mint a kereskedelem válságának orvoslása

A Kereskedelmi Csarnok március 6-án társasvárosát rendezett a demokratikus ellenzék tiszteletére, melyen többek között Vázsonyi Vilmos, Rupert Rezső, Bendek János, Fábán Béla, Pakots József nemzetgyűlési képviselők, továbbá Ledermann Mór, Bródy Ernő, Vámbéri Ruzssem és mér számosan vettek részt.

A vacsorán Madarassy-Beck Gyula báró üdvözlő szavai után Vázsonyi Vilmos tartott nagyszabású beszédet, melyben behatóan foglalkozott a gazdasági válság problémáival is.

Nem azért jöttem ide — mondotta Vázsonyi —, hogy itt a magam számára vagy pártom számára híveket hódítsak. En nem kívánok itt pártpolitikát szolgálni, csak azokat a nagy, átfogó szempontokat, amelyeknek egy tábora kellene összehozni Magyarországon az összes haladó elemeket.

Minden gazdasági rendszer alapja a jog és a szabadság, mert nélkül nincsen ipar és nincsen kereskedelem, nincsen kultúra sem, szabadság nélkül csak fegyház van. Fegyházban pedig csak tucatumunkát lehet produkálni, de nem lehet felvirágoztatni a szabad emberek szabad piacát és szabad kereskedelmét. — Aztán a szánálásra tért át és annak hibáival foglalkozott.

Hatvan millió aranykorona pluszt mutat ki — mondotta — a szánálási előirányzat és ezt az összeget a mezőgazdaság számára akarja Bethlen fordítani. Azt mondó: vigyázzunk azzal a hatvan millió aranykoronával, mert nem lehet tudni, hogy a hét kövér hónap után nem fog-e bekövetkezni az egyiptomi hét sovány hónap. Amikor a kereskedelemben krízis van, amikor a drágaság katasztrófa, nem tudom meddig fognak a fogyasztási adók, a kincstári haszonrészesedés, a forgalmi adó az eddigi méretekben befolyjni. A kereskedelem válsága akut, az orvoslással sürgősen gondoskodni kell és erre nem is kell hatvan millió aranykorona. Nincsen fontosabb gazdasági kérdés, mint a kereskedelem válságának orvoslása.

A nagy tetszéssel fogadott kijelentések után Vázsonyi rátért a politikai kérdések ismertetésére, melyekkel kapcsolatban főleg az egyéges demokratikus front kialakulásának szükségességét hangoztatta.

Auspitz Alfréd posztó- és textilgyárak képviselője: Budapest, V. Mérieg ucca 12

STEINHARDT TESTVÉREK VII. Károly ucca 1. Részid- és szövőttáru nagykereskedés

Fehér Géza, Budapest V. Nagykorona ucca 24. Textil- és divatárú nagykereskedés

Epstein és Pfeifer textilárú-nagykereskedés, Budapest V. Sas u. 6

Donáth Jenő és Társa Budapest. IV. kerület, Szabó ucca 2. S. addington & Co Ltd londoni posztógyári cég vezérképviselet

Herlinger és Rubel posztó- és bélsáru-nagykereskedés. Főüzlet: Bálvány ucca 18. Detailüzlet: Dohány ucca 19

Réti Sándor és Tsa posztó- és bélsáru-nagykereskedés, Károly körút 15

KLINGER IG. gyapjúszővet-gyáralnak: Neustadt an der Tafelflicke i. B. Jungbunzlau i. B. Kratzau i. E. Dalowitz i. E. vezérképviselete Magyarország számára Bécs, Zelinkagasse 4

A kereskedelmi miniszter haladéktalanul megkezdi a beruházásokat

A bevételi feleslegek folytán későbbre tervezett beruházásokhoz is hozzálátanak

Már a népszövetségi főbiztos IX. jelentésének közzététele előtt tudomást szerzett a gazdasági közvélemény arról, hogy az adószolgáltatások, különösen

a forgalmi adóknak és vámoknak hozadéka lényegesen meghaladja az előirányzott összeget s az államkincstárban tekintélyes feleslegek gyűltek össze.

Sajnos, ezt a kedvező kincstári eredményt olyan áldozatok árán sikerült csak elérni, amelyre büszké aligha lehetünk. Ezek az adószolgáltatások olyan nagy tökéket vontak el a magángazdaságtól, hogy ezeknek mobilitása szinte jészto mértékben esőkként s a pénzforgalmi eszközöknek hiánya az egész gazdasági forgalmat megállította. Így állt elő az a krízis, amelynek egyes állandóit a fizetési képzetlenségnek és jól fundált aktív vállalatoknak is jelentkező fizetési zavaroknak egész sora, a pénzeszközök hiánya folytán kifejlődött hiteluzsora és mindezen okoknak eredményeként a termelési lehetőségeknek teljes megsűnése jelzi.

Természetesnek kell tehát tartanunk, ha ilyen jészto gazdasági helyzet láttára a kormány is eljutott annak a belátáshoz, hogy a magángazdaságtól elvont és az államkincstár szükséglete szemponyjából is feleslegeket jelentő tökéket sürgősen vissza kell juttatnia a forgalmi élet vérkeringésébe, nehogy ennek a szervezete táplálék hiányába teljessen elsorvadjon. Ennek a belátásnak a követkeveit vonja le a kormány akkor, amidőn

a minisztertanács által megállapított beruházási program megvalósításához már most hozzá-

kezd és nem várja meg azokat a terminusokat, amelyeket egy kedvezőlenebb államkincstári helyzet szemelött tartásával eredetileg megállapított.

Ezeknek a beruházásoknak a lebonyolítására a minisztertanács annakidején egy pontos naptári sorrendet állapított meg, számolva azal, hogy a beruházásokhoz szükséges eszközöket csak később sikerül majd előteremteni. Most azonban, hogy az állampénztárban tekintélyes feleslegek gyűltek össze, a kormány is változtat az eredeti programon és a későbbi időkre tervezett beruházások egy részét már most meg akarja kezdeni. Ertesüléssintek szerint ugyanis

Walko Lajos kereskedelmi miniszter a tárcája körébe eső beruházásokat, nevezetesen az államvasutak reorganizálását, valamint az összes állami építkezéseknek a megkezdését sürgősen munkába veszi.

Ezek a beruházások igen tekintélyes összegeket fognak a gazdasági élet vérkeringésébe juttatni annak dacára, hogy a beruházási program eredeti tervezetében megállapított összegeket a tárgyalások során erősen lefaragták. Így az államvasutaknak eredetileg 52 millió aranykoronára tervezett beruházása is 26, majd pedig 16 millió koronára olvadt le.

Helyesen tartanók, ha a kedvező kincstári helyzet követkeveit, a kormány nemcsak a beruházási határidők előretolása által, hanem azáltal is levonná, hogy a beruházási programot újból revizió alá veszi s a beruházási program kereteit kiszűsíti.

A HADRÖA és a tisztességtelen verseny

Hólabdázás cipőutalvánnyal — cipő nélkül — utazás a kardbójt és kaptafa körül

Az idén elmaradt a hó, a kereskedők nem tudták eladni a hócipőket, de a hóból készült hólabdák helyett egy újabb sláger ütötte a kereskedőket, ez azonban olymértékben, hogy már nemcsak a kereskedők érdekeit sérti, hanem a fogyasztók széles tömegének rendkívüli károsodását is jelenti. Hetek óta Keresztury Béla Csáky uccai kereskedő (?) elaraszolja a vidék nagyobb városait azzal a felhívással, hogy csekély 60.000 koronáért ad egy pár cipőt. De amikor a szerezésénél cipővásárlásra jogosító utalvány-vevők az utalványt jobban szemügyre vették, rájöttek, hogy cipőt csak akkor kaphatnak, ha ezen utalványból három darab újabb szelvényt eladnak 160.000 koronáért és ezen szelvényvevő újabb utalványt vásárolnak fejenként további 180.000 koronáért. Így tehát cipő nincs, de lavinászerűen kelnek lábra ezen utalványok.

Ezzel a tisztességtelen versenybe állkozó bínszelekménnyel a vásárlóközönség széles rétegét csapta be

Keresztury Béla és a mind nagyobb mértékű és az ország jelentékeny városából jövő állandó panaszokra a Magyar Cipőkereskedők Országos Egyesülete fejeletette Keresztury Bélát a hólabdászterű kihágásokért és ugyanakkor családért is. A napokban megtartott büntető bírósági tárgyaláson Csillery Kálmán járásbíró az ügyet nem is tárgyalta érdemben és a nagymértékű bünhalmazatra való tekintettel indítvány végett áttette az ügyészségre.

Utánjárás után sikerült megállapítani, hogy Keresztury Béla, ha már cipőt kénytelen volt leszállítani, akkor a befolyó vételárból megszerelte és azt küldötte el a szerezésénél vevőknek. De eljárásunk alatt megállapítottuk azt is, hogy Kereszturynek ez a hólabdázása nem a saját kezdeményezéséből történt, hanem amögött a Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárva Sző. sége nevet viselő Hadróa Uri Cipőgyár Rt. áll, amely vállalat megfelelően alimtalanta ezen minden bírálaton alul lévő és a tiszt-

séges kereskedelem kereteitől messze kilengő eljárást.

A Hadróa Cipőgyárát a konjunktúra vetette felszínre és a néhány hónappal ezelőtt megbukott Uri Cipőgyár Rt. újjászervezéséből alakult meg. A vállalkozást a hivatalos intéző körök a legmesszebbmenően protezsztálták és a szakmában elterjedt információk szerint a Pénzületi Központ maga egy millióval támogatja ezt a vállalkozást, amely ezen közpénzt úgy gyűnölészetli, hogy azokat támadja meg, akiket elsősorban kellene támogatnia a Pénzületi Központnak.

Vágó Gyula dr.

Vászon Sifón Karton Delén Selyem Csipke Szalag

Legolcsóbb áron

Klein Antal

diratáruházában

Király ucca 53 (Akácfá u. sarok)

Einzig Henrik VII. Károly körút 19. Telefon Jozsef 122-67. Külföldi gyárosok képviselője

ATLASZ Dnyalgó és Pamutár Kereskedelmi Rt. Export-Import. Budapest, Mérieg ucca 12

Neurath Ignác posztó-nagykereskedés Alapított 1852. ében Budapest IV. Károly körút 5. sz.

Porges és Társa Rt. Textilagykereskedés Károly körút 19. Vezérigazgató Wita Jenő. Igazgatók Baum Mór és Sonnenstein Béla

Pajor és Griesz posztó- és bélsáru-nagykereskedés Budapest V. Bálvány ucca 5. szám

PLATSCHEK VILMOS tértáru áruház Budapest IV. kerület, Károly körút (Központi városház). Telefon: 11-78. szám

Bücher Zsigmond és Társa, Budapest Gyors, teher- és gyűjtőforgalmak TELEPEK: Wien, I. Biberstrasse 8 — Brün, Davadeln 6. — Wandsdorf, Carl Wagnerstrasse

Csomagolópapíros 64 **LEVAI SANDOR** papírnyagykereskedésben. Budapest, Telefon: 199-00, 180-18 VI., Andrásy-út 35

HIGANYT HAMISFOGAT ARANYT PLATINÁT DISZTARGYAKAT legutóbbi honi verseny. Klein Antal telefon

FOGÁSZAT-DENTIST

MÁRFAI ARTÚR

ALL. VIZSGÁZOTT FOGÁSZ IV. KÁROLY KÖRÚT 26

Elenged'ek a behozatali kérvényekre kiszabott bírságokat

A pénzügyminiszter felkérte az OKISZ-t az érdekeltek tájékoztatására

Azoknak a tárgyalásoknak az eredményeként, amelyeket az OKISZ kezdeményezésére a pénzügyminisztérium az érdekképviseletek kiküldöttjeivel folytatott, a minisztérium megküldötte 31800. számú rendeletét az OKISZ-nak azzal a felkérésrel, hogy a rendeletbe foglalt intézkedésekről az érdekelteket minél szélesebb körben tájékoztassa. E megkeresésnek eleget téve, a rendelet fontosabb intézkedéseit a következőkben ismerteltük:

Az a fél, akinek terhére azon a címen, hogy a behozatali kérvényben megjelölt áruk értékét nem helyesen vallotta be, helyeghiány miatt a hiányzó egyszerűs íllekét a megfelelő felemelt illeltekkel együtt kiszabták, az egyszerűs illeltekösszegnek és az egyszerűs illeltek után a vonatkozó fizetési meghagyás kézbesítését követő 30. naptól a befizetés napjáig számított évi 12%-os kamattal befizetésével eleget tehet kötelezettségének és ha az említett összeget 1925. évi április 15-ig befizeti, anélkül, hogy az illeltek ellen jogorvoslatlalt élt volna, vagy ha jogorvoslatlalt élt is, de jogorvoslati beadványát még jogorvoslati határozathozatal előtt visszavonta, ebben az esetben a még be nem fizetett felemelt illeltek megfizetni nem tartozik és ezt hivatalból törölni kell.

Az 1925. évi március hó 15-ike után kézbesített fizetési meghagyással követelt felemelt illeltek névére a határidő nem 1925. évi április hó 15-én, hanem a fizetési meghagyás kézbesítésétől számított 30 napon belül jár le.

A már beadott és még tárgyalás alatt álló felebezések ügyében a pénzügyigazgatóságok értesíteni fogják a felebezőket, hogy ha az egyszerűs illeltek és az esetleges késedelmi kamatot az értesítéstől számított 30 napon belül befizeti, anélkül, hogy a pénzügyigazgatóságok felebezésének érdekében való továbbtárgyalását kívánna, akkor a pénzügyigazgatóság a felebezést visszavontnak fogja tekinteni. A félnek tehát nem kell kifejezetten felebezését visszaköszönnia, hanem csak az egyszerűs illeltekkel kell lefizetnie és ezzel a bírság ügyét a maga részéről elintézte. Ha a felebező a befizetést a fent megjelölt időben nem teljesíti, akkor felebezését tovább fogják tárgyalni.

Az 1924. évi szeptember hó 1-je utáni időben benyújtott behozatali kérvények után egyáltalán nem fognak sem egyszerűs, sem felemelt illeltek követelni.

A rendelet kedvezménye nem terjed ki a már befizetett illeltekre, a befizetett felemelt illeltek visszafizetését tehát a rendelet alapján nem lehet kérni. Nem vonatkozik továbbá arra a felemelt illeltekre sem, amelyet azért kell fizetni, mert a folyamodó kevesebb illeltekkel rótt le, mint amennyi a saját maga által bevallott érték alapján lerovandó lett volna.

A Morgan-esoport érdekeltsege a Pesti Kereskedelmi Bankban

Vasárnap érkezett Londoni értesítés szerint Weiss Fülöpnek, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnökének a Morgan-esoporttal folytatott tárgyalásainak eredményeképpen Morganék a Kereskedelmi Banknál az osztrák Bo-

denkreditanstaltnál már vállalt érdekelt-ségükhöz hasonló érdekeltseget vállalnak. A csoport 100 000 részvényt vesz át a Kereskedelmi Banktól. Az Általános Készletnél valószínűleg érdekeltsegre vonatkozólag még folytak a tárgyalások.

Pesti Hazai Első Takarékpénztár-Egyesület. Ezen intézet folyó hó 7-én tartotta Bíró Zsigmond udv tanácsos elnökkel elnöklő által 85-ik rendes közgyűlést, amely az igazgatóságának minden előterjesztést egyhangulag elfogadta és elhatározta, hogy az 1924. évre a 124 millió korona tiszta nyereségből 70.000 K osztlék fizetessék, a külön tartalékalapnak 500 millió korona, a nyugdíjalapnak 1 millió korona adassék és a tisztviselők külön jutalmazására 750 millió korona fordítassék, míg a jövő évre 204 millió korona vitessék elő. Az igazgatósági jelentés külön kiemeli azt az érvényesítő körülményt, hogy a betétállomány ilyen előnyös fejlődést tüntet fel, beszédes jelként egyrészt a takarékpénztári szellem újradeléndését, másrészt annak az osztalton bízalomnak, amellyel a közönség az intézet mind kiterjedtebb mértékben viseltetik. Az üzleteredmény, figyelemmel az óriásiad megnövekedett személyzeti kiadásokra és kezelési költségekre, igen kiadónak minősíthető és lehetővé tette a tavalyi osztlék 3/2-szeresének megállapítását, ami — ismerve az intézet konzervatív osztlékpolitikáját — egyrészt a részvényesek érdeke, másrészt az arfolyamfejlődés szempontjából biztató kihatásokat nyújt. A választások során új tagokként az igazgatóságba gróf Teleki Pál, a választmányba pedig dr. Bartha Gábor, Beliczay Géza és Payr Vilmos kerültek.

— Közvetlen vasuti tarifák lesznek a magyar és osztrák vasutak közt. Az osztrák és magyar kormányok és vasutak képviselői között tárgyalások folytak közvetlen vasuti díjtétel létesítése érdekében. Amint értesülünk, ezek a tárgyalások befejeződtek és valószínűleg már május 1-én életbelépnék a közvetlen díjtételek az osztrák és magyar államok közt. A közvetlen díjszabás egészen önálló tarifabeszabás lesz, amelyet az Ausztriában és Magyarországon érvényben lévő díjszabásból fogunk színdingálni. A tarifa tételet osztrák és magyar lesznek megállapítva. A közvetlen díjszabás a fontosabb magyar és osztrák állomásokon kívül ki fog terjedni a közös határállomásokra is. A fuvardíjak a helyi árdíjszabás fuvardíjainal valamivel olcsóbban lesznek megállapítva.

A Hazai Bank Részvénytársaság igazgatósága csütörtökön megtartott ülésén megállapította az 1924. évi mérlegét, amely 26.509.138.587 koronát tevő bruttó bevételt 18.772.056.373 korona kiadást és ennek megfelelően 7.737.082.214 korona tiszta nyereséget tüntet fel és elhatározta, hogy a f. hó 14-re egybehívott 30. évi rendes közgyűlésnek 7000 korona osztlék fizetését fogja javasolni. A 7000 korona osztlék a mai arfolyamérték több mint 6%-ának felel meg.

— Gaár Vilmos előadása a valorizációról. A Belvárosi Polgári Kör meghívására Gaár Vilmos dr. kúriai bíró érdekes előadást tartott a valorizációról, melyben főleg az idevonatkozó bírói joggyakorlatot ismertette, s egyben rámutatott azokra a nehézségekre, melyekkel a kérdés törvényhozási úton való rendezése jár, miután az egyes esetek a különleges körülmények figyelembevételével bírálhatók el. A nagy tetszéssel fogadott előadáshoz Hóder Lajos dr., Makai Ernő dr., Fértes Emil, Gündisch Guidó dr., Moór Jenő és még többen szölkak hozták.

— Új Közép-európa. Ezzel a címmel jelenik meg a közel jövőben Halász Albert okleveles vegyész-mérnök szer-

kesztésében egy érdekes munka, mely az 1924. évi adatok nyomán 70 színes térkép és 30 grafikon segítségével fogja a közép-európai államok gazdasági viszonyait bemutatni és ismertetni. A budapesti kereskedelmi és iparkamarára vállalkozást erkölcsileg támogatja, s így mi is igen szívesen ajánljuk tagjaink figyelmébe.

A Belvárosi Takarékpénztár közgyűlése. A Belvárosi Takarékpénztár Rt. nő. folyó évi március hó 7-én tartotta meg évi rendes közgyűlést Székely Ferenc udvari tanácsos elnöklőle alatt. A közgyűlés az igazgatóság által előterjesztett javaslatokat elfogadta és a kimutatott 3.289.879 korona tiszta nyereségből 1500 korona (150%) osztlék kifizetését határozta el az elmúlt üzletévre.

— Az OMIKE főiskolai hallgatók közzgazdász társaságának előadás-sorozata. Az OMIKE főiskolai hallgatók közzgazdász társasága most rendezti tudományos előadásainak második ciklusát, amelynek keretében Havas Miksa tanár, Weinberger Vilmos, Pályi Ede dr., Klug Emil dr., Braun Róbert dr., Kovács László, Makai Oszkár dr., Roth Károly, Schäffer László és Hajdu Miklós dr. tartanak előadásokat a Mensa Academica Rákóczi út 17. sz. alatti helyiségében. Az előadások március 7-től május 16-ig mindig szombaton délután 6 1/2 órakor kezdődnek.

— Béshe utazók figyelmébe. Az OKISZ vezetősége régebb idő óta fáradozik azon, hogy Béshe utazó tagjai számára kedvezményes árú szállodai el-látásról gondoskodjék, ahol a kartsarak közös találkozóhelyet is létesítenek. A Central nagyszálló magyar vezetőségével most sikerült megállapodniában, hogy a II. Tábor-strasse S.a. szám alatt a terményföldés és Ferdinánd-híd mellett lévő 150 modern szobával újonnan bevezetett nagyszállóban az OKISZ tagjai kedvezményes áron kapnak szobát. Egyágyas szoba ára 50-65 ezer korona, kétágyas szoba ára 80-120 ezer korona, mely árakban minden befoglalattal. Az OKISZ tagjai ezekből az árból 10-os engedményt kapnak és a szálloda magyar tulajdonosai részéről mindenben a legnagyobb előkezeségre számíthatnak. Szobák megrendelését az OKISZ irodája is közvetíti.

DIVATCARNOK

Rákóczi-ut 74

Uridivat-osztályon árban, minőségben szenzációs tavaszi divatcikkei

- Férfi színes zefíring 2 gallérral 75,000
- Hosszu háoling színes bortníval 98,000
- Selyemmelű ing 2 gallérral 118,000
- Selyem puplin zefíring 2 gallérral 210,000
- Selyem nyakkendő gyönyörű minta 25,000
- Selyem nyakkendő mocador 55,000
- Selyem nyakkendő mintás nyakcsigók 65,000
- Selyem nyakkendő moare, legújabb 98,000
- Selyem nyakkendő kockás tavaszi újdonság 130,000
- Keménygallér szimpla, prágai 11,500
- Keménygallér szimpla, la bécsi 15,500
- Keménygallér dupla, prágai 12,000
- Keménygallér dupla, la bécsi 17,500
- Nadrágtartó selyem 29,000
- Férfiszokni jó minőség 6,500
- Hímzett zokni kiftűni minőség 25,000
- Cérna zokni minden színben 33,000
- Kockás zokni tavaszi divat 55,000

Nőidivat-osztályon árban, minőségben szenzációs tavaszi divatcikkei

- Hímzett ing és nadrág jó minőség 33,000
- Publigallér a minős g. kemény 19,000
- Női reformnadrág fekete 29,000
- Női kötött mellény divateszt gajpaj 115,000
- Női hűvös kombiné csipkével 115,000
- Női harisnya minden színben 7,900
- Műsínharisnya minden színben 23,000
- Fátyolharisnya minden színben 39,000
- Selyemharisnya mosható, varott 45,000
- Tiszta selyem harisnya garanálával 110,000

Bőrkeztüök

- Pécsi bőrkeztüök férfi és női 75,000
- Kutyabőrkeztüök férfi és női, gyöngyhá-gombos 96,000
- Kutyabőrkeztüök férfi és női, csattos 110,000
- Fekete női classkéztüök 57/4, 6, 8/4 számokban, reklámár 30,000
- osókeztüök fehér és sárga 125,000

- Férfi-és női ernyő tartós minőség 95,000
- Félselyem divaternyő férfi és női 175,000

Megrendeléseket pontosan eszköz-lánk, utánvételes csomagokat küldünk, még nem felelt virszavészán

Ismét kapható régi időkől bevált
Waldheim-jéle
soványító-tea
Biztos hatású, igen kellemes ízű, teljesen ártalmatlan. Elettudó megváltoztata-sa nélkül, állandó súlycsökkenés mel-lel keccs nyulánk alak érhető el. Kapható minden gyógyszerertában és drogeriában. Magyarországi főraktár Szent Péter gyógyszervegyészeti laboratórium Budapest, VI., Felső erdősor 32. szám

Fiatalos, üde
Krisztálytiszta arcból varázsolt dr. Kaiser-ling HÍVÁRJON szőpépszerű, adagis K 30.000. Főraktár: Török-gyógyterás Király uca 12. szám. "Opera"-gyógy szertár, Andrásy út 26. szám

WARENHAUS KLEA
VI, MARIAHILFERSTRASSE 85-87
SOLIDESTES, BILLIGSTES KAUFHAUS, WIEN

HIREK

Följelentőből gyanúsított

Bonyodalmak egy ellöptettrékül, egy alpaka kés és egy hoppon maradt artistanő körül

Szombaton éjszaka nagyobb társasággal jelent meg a Gambrius-mulatóban Parkas Margit 23 éves artistanő. A társasággal röviddel azelőtt, véletlenül ismerkedett össze...

Parkas Margit utánukzalant és sikerült is a társaságot megtalálni és rendőri segítségével visszavitte őket. A zenész rámutatott Oláh Gábor kereskedőre, hogy az vitte el a relikviát.

Oláh azt adta elő, hogy a társaság egyik női tagja kérte őt meg, hogy a relikviát hozza magával. Ő azt hitte, hogy az tényleg a leányé és udvariasságból vette magához a készítményt.

Az artistanő kinyitotta a relikviát és kétségbeesett sikoltozással panaszolta, hogy hatszözezer korona készpénze és artista-igazolványa eltűnt belőle.

Megvan az evőszék tolvaj! - állította Baumann Lipót, a mulató főkezelője. Baumann ugyanis már régebben följelentést tett, hogy az evőszéktolvak valaki állandóan lopja kaja.

Vasárnap reggel kihallgatták Parkas Margitot és Oláh Gábert. Kihallgatás után ebocsátották őket, de az eljárást folytatják ellenük.

Vass miniszter üzenete a zsidóknak. A XII. választókerület képviselője, Homonnay Tivadar dr., vasárnap beszámolót tartott a Népszállóban. Az előki megnyitotta Homonnay a tisztviselő- és munkáskérdésről beszélt.

Orlási sikerrel nyílt meg a Benczur-társaság kiállítása. Tegnap délelőtt tizenegy órakor nyílt meg a régi Múzeumok Andrassy uti helyiségében Kertész M. Róbert államtitkár jelenlétében a Benczur-társaság reprezentatív kiállítása.

Jászárokszálláson exhumálták egy gyanus körülmények között elhunyt asszony holtestét

Pofozkodás a Nemzeti Hitelintézet főképzőtárnoka feleségének halála miatt - A hullá belsejéért az Országos Vegyvizsgáló Állomásra küldték

Részletesen beszámolt annakidején a Hétfői Napló, hogy a jászárokszállási csendőrség nyomozást indított a Nemzeti Hitelintézet ottani főképzőtárnoka, Kaszab Emán feleségének gyanus elhalálása ügyében.

A szomszédok ugyanis tudtak arról, hogy Kaszab a feleségét úgy megverte, hogy agybanfekvő beteg lett. Nemsokára az asszony arzenmérgezésben meghalt. A szomszédok pletykái a hatóság fülébe jutottak, a nyomozás megindult, azonban érthetetlen módon holtpontra jutott.

A Hétfői Napló cikke új fordulatot adott az ügynek. A szolnoki ügyészség végre elrendelte Kaszab Emán holttestének exhumálását és felboncolását. A községben ugyanis a Hétfői Napló leleplezése óta állandó nyugtalanság és izgalom van a gyanus haláleset óta, amit még jobban fokozott az a botrány, amelyik a jászárokszállási nagyvendéglőben történt.

Kaszab Emán egy este nagyobb társaságban borozgatott, amikor egy fiatal ember lépett be a terembe. A társaság tagjai asztalukhoz invitálták a fiatal embert, aki kijelentette, hogy Kaszab Emánval nem ül egy asztalhoz addig, amíg felesége halála körüli gyanút nem tisztázza. Kaszab erre a fiatal embert arcul ütötte.

A botrányból különösebb bejelentésterési pör lett, amolyikban a bíróság az ítélehetően felfüggesztette a vizsgálat befejezéséig.

Ez az eset is hozzájárult ahhoz, hogy a szolnoki ügyészség, sőt a budapesti főkapitányság egyre-másra kapta a névtelen följelentéseket, hogy Kaszab Emán, a felesége halála körül, gyanu terhelte.

A szolnoki ügyészség még a múlt héten elrendelte az exhumálást, ami szerdán meg is történt.

Az exhumálás hírére a község lakosai olyan tömegben lepték el a temetőt, hogy a csendőrségnek kellett a kíváncsiakat távol tartani. Az ügyészség részéről Filtóczy dr. jászberényi kórházi főorvos, a községi hatóság részéről pedig Gombos dr. és Hudomal dr. végezték a boncolást.

A holtest kiadása után a bizottság megállapította, hogy külső sérülések nyomait az öt hónapja elfüledt testen megállapítani már nem lehet. Ezután megígérték Kaszab Emánval holttestének boncolását. Az orvosok a hullá belsejébe gyomorrészeit, valamint a hajrészeit kívánták és óvatosan becsomagolva felküldték Budapestre az Országos Vegyvizsgáló Állomásra.

A vegyvizsgáló állomás szakértőinek jelentése után fog az ügyészség a további eljárásról döntené.

A Corvin Mátyás-társaság Jókai-ünnepélye. Vasárnap délelőtt tartotta meg Jókai-ünnepélyét az Akadémia nagytermében a Corvin Mátyás Magyar-Olasz Társaság. A község követség képviselőjében Pasquale Diana márké jelent meg, míg a magyar társadalmat Berzeviczy Albert, Rákosi Jenő és még számszoros közeletti előkelőségünk képviselte, kiknek sorában helyet foglalt Jókai Mór özvegye is, Berzeviczy Albert előbb magyar, majd olasz nyelven méltatta Jókait, majd Rákosi Jenő tartott beszédet, melyet Radó Antal olaszul tolmácsolott.

Helyreigazítás. A Hétfői Napló múlt heti számában a francia szövetségi nyelviskolával foglalkozó cikk jelent meg. Az iskola vezetőjének kívánására közöljük, hogy Orel Géza dr. az intérgy alkalmával kizárólag a francia szakos tanárokról beszélt, akik nem látogatták a közlegényükben említett iskolát és akik részére szívesen nyitnának külön tanfolyamot a francia tanárok által meghatározott napokon a grammatikai és irodalmi tananyag megjelölésével. Készséggel igazoljuk tehát, hogy múlt heti cikkünk címe nincs vonatkozásban annak belső tartalmával és hogy Orel dr. a címben foglalt nyilatkozatot nem tette.

Wolf-gyűlés Budán. A Lágymányosi Egyesült Keresztény Községi Párt vasárnap délután a Gellért-szállóban gyűlést tartott. Plathy György elnöki megnyitotta után Wolf Károly jölsimert frazeológusját felfogtatta. Beszédet nem történt.

Betűre. Ma reggel a Nyár-utca 25. számú házban Friedmann Géza lakásába betörték és 150 millió értékű féher-neműt elrabolták.

Négy napig szünetelnek a büntető járásbírósgal tárgyalások. A szándás nem hagyja érintetlenül természetesen a büntető járásbírósgal tisztviselői kart sem, ahol szintén sokakat helyeznek B-listára. Az utóbbi napokban ügyszólván rendszerre vált, hogy a tárgyalásokon nem jelentek meg a felek. A nyomban megindított vizsgálat alkalmával kiderítették, hogy a felek vagy későn, vagy egyáltalán nem kapták meg az idézést, minek az oka, hogy a tisztviselői létszáma annyira megcsappant, hogy a rendkívül személyzet nem tudta feldolgozni az anyagot. A járásbírósgal elnöke a zavarok elkerülése végett úgy intézkedett, hogy március 10. és 14-ike között szünetelni fognak a tárgyalások, hogy ezalatt a tisztviselőik a restanciát feldolgozhassák.

Tettenérték egy besurranó tolvajnot. Vasárnap délután a Bulcsu uca 9. számú ház lakói észrevették, hogy Lelenthal Mórné félemeleti lakásának ablakából ruhadarabokat dobna ki az udvarra, majd egy idegen nő mászik ki az ablakon és a ruhadarabokat összeszedve, távozni készült. Rendőrt hívták, aki a betörőnöt előállította a főkapitányságra. Megállapították, hogy Stolz Ilona 56 éves napszámosnő, aki kileste, hogy mikor nincsenek a lakásban és olyankor surrant be. Letartóztatták.

Elofirták a Lámpaárnyár tolvaját. A kőbányai Fém- és Lámpaárnyár igazgatósága följelentést tett a rendőrségben, hogy a sárgaréz-raktárt állandóan dűszmálják. A híány több, mint 70 métermázsza sárgaréz. A detektívek kinyomozták, hogy a tolvaj Tolnai Ferenc munkás. Orgazdája Berger Ignic óskavanykereskedő volt. Mindkettőt letartóztatták.

A volt brassói rabbit választották meg Óbudán. Az óbudai zsidó hitközség vasárnap tartotta meg rabbi-választó közgyűlését. A közgyűlés egyhangúan Neumann József, volt brassói rabbit választotta meg a hitközség rabbiává.

Ellöptet cesecemő. Urbán Rezső sőtfor felesége, ma délelőtt a Ferenciek templomában, míg győnt, rabizta egy-hónapos cesecemőjét egy gyászruhás nőre. Mikor a gyónást befejezte, a gyászruhás nőt sehohsem találta. A rendőrség megindította a nyomozást.

Holttest a sineken. A Kőbánya felső pályaudvar és Rákos állomás között a vasuti sineken egy 25 év körüli férfi holtestét találták. Zsebében Kirzsa János névre, a Polgári serfőzdebe címzett levelet találtak. Kirzsa valószínűleg a vonatról esett le.

Baleset vasalás közben. Scheyer Ilona háztartásbeli nő tegnap délután Ceglédi út 21. számú lakásán főforéműt vasalt. A vasalóból kipattant szikra meggyújtotta ruháját, mely lángra lobbant. Scheyer Ilona súlyos égési sebeket szenvedett. A mentők a Rókus-kórházba szállították.

Megalukult az ékszerkészde. Vasárnap délelőtt tíz órakor tartotta meg alakuló közgyűlését a budapesti nemesség- és ékszerkészde. A közgyűlésen megjelentek a kereskedelmi miniszter, a Kereskedelmi és Iparkamara, valamint az Ipar-egyesület képviselői. Kuliner Gyula előki beszédében ismerte a főzde megalakulását és működését. Az intézmény a kereskedelmi miniszter fölfelejelete alatt áll. Célja a nemesség-, gyönyör- és ékszerkereskedelem megszabályozása és könnyebbítése. Az előki beszéd után megválasztották a tanács tagjait.

Halalos elázolás. A rákosi rendező pályaudvaron egy tolvánvontó halálra gázolt egy ismeretlen, negyvenöt év körüli férfit. Az elgázolt ember zsebében semmiféle igazoló iratot nem találtak. Holtestét a törvényészki orvostani intézetbe szállították.

Ügetőversenyek

- I. 1. Angelica (1 1/2 Kallinka), 2. Belle Helene (4 Cassolini), 3. Bouton (3, Novák). F. m.: Alt Wien, Váldó, Jóska, Nadragyula. Tot.: 10:26, 10:11, 16, 13. Olasz 10:73.
II. 1. Ormuzd (1 1/2 r. Maszár F.), 2. Rendetlen (2, Tomán), 3. Commune (3, Kallinka). F. m.: Samu, Diák, Bankár. Tot.: 10:14, 10:19, 28. Olasz 100:36.
III. 1. Adonis (3, Stehmann), 2. Rodostó (1 1/2 r. Novák), 3. Nocsok (4, Kallinka). F. m.: H. Teon, Dida. Tot.: 10:131, 10:17, 10:11. Olasz 10:27.
IV. 1. Ererum (1 1/2 r. Czeloth), 2. Jobban (6, Deák), 3. Bajnok (1 1/2, Kallinka). F. m.: Flóta, Tánco, Árvalegyen, G. Jóska, Katica. Tot.: 10:13, 10:14, 22, 15. Olasz 10:82.
V. 1. Burzsu (2 r. Cassolini), 2. Mikl (3, Novák), 3. Urasgy (6, Cupellari). F. m.: Etóli, Ildikó, Matyi, Panlette, Jupiter, Ilyen nines, Fuhorossza. Tot.: 10:16, 10:12, 12, 11. Olasz 10:39.
VI. 1. Keszkenő (2 1/2, Wampotich), 2. Danten (1 1/2 r. Hegedűs), 3. Ezredes (4, Vavrek). F. m.: Csavargó, Irma. Tot.: 10:36, 10:17, 14. Olasz 10:32.

Budapesti Nemzetközi Vásár
1925. április hó 18-21.
Rendező: Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara.
Nagyarányú vizum- és utazási Kedvezmény a bel- és külföldi vasutakra is.
Lakás-előjegyzés!
Kiállítók jelentkezhetnek és fölajogástást nyerhetők a Vásárrólánál V, Szemere u. 6

ELSŐ alkalom eredeti angol, francia és amerikai kész felöltő, esőkabát és különlegességek leszállított árukon való vételére
FÉRFIRUHÁKBAN SEHNUR HENRIK
Készen és mérték szerint a legkényesebb illesztéssel
Budapest, VIII., Rákóczi-út 15. számú
megnagyobbított és modernül átalakított üzlete

Aki minden héten három betörést követett el

A detektívek a Teleki téren fogták el

— A „Hétfői Napló” tudósítójától. —

A Teleki téren szolgálatot teljesítő detektíveknek feltűnt egy ember, aki finom fehérműveket és ruhákat kint eladásra, igazolásra szólították föl, kitűnt, hogy az illető **Bügi István** 28 éves szerező. Előállították a főkapitányságra, ahol Rügli beismerte, hogy **legnagyobb betört a gróf Károlyi uca 12. számú házába** és a padlásról lopta a ruháiműveket.

Rüglinek a múlt héten ez volt a harmadik betörése. Minden héten legalább három helyre tört be. Megállapították, hogy az ügyészség hét rendbeli betörés miatt közzézi. Letartóztatták és átkiszérelték az ügyészségre.

Nemzetközi

valutakonferenciát hív össze Coolidge elnök

Washington, március 8.

Coolidge elnök egy nemzetközi valutakonferenciára egybehívásának kérdésével foglalkozik. Ez a konferencia arra szolgál, hogy előkészítse az aranyvaluta életbeléptetését az egész világon.

TABARIN

RAKÓCZI UT 63
Telefón: Józsi, 21-16

Rendkívüli márciusi műsor kezdete 10 órakor

Mimi Shorp, Bródy Lionka

Frankie & Lady

Vera Violette
Jimmi & Buksi

9 Grocker 9

Nemzetközi női kerékpár-verseny

Tini és Snupi

2 Crivelli

Plasztikus táncok

Előadás után Derby-Syncopators angol Jazz-Band zenéjére táncol a közönség

40 FOGORVOS 40

Dr. Kovács S. és Barna I.

fogorvos, szpecialista fogász

Bpest VII., Erzsébet körút 40-42

Mitől fog, fogorvos, teljesen szápadás nélkül. **Aranyfogak** és koronák aranyból, fémből és **Fogszívás, fogtörés** (plombázás) **érvényesítés** (plombázás) is. — Műtétet esetén is forduljon a legnyitottabb bizalommal **40 és 42-es számú** rendelőnkbe — Vidékiek soronkívül fogadtatnak. — 10 évi jótállás! Rendkívül mérsékelt árak! Orvosi tanács díjtalan.

Rendelés: d. e. 9-12-ig, d. e. 2-7 Vasár- és ünnepnap d. e. 10-11-ig

40 FOGORVOS 40

XII. századbéli templommaradványok O-Budán

Nagyértékű műtörténelmi lelet a Lajos-uccában

Óbudán, a Lajos-utcaiban, a református egyház felkén egy régi ház bontása közben a napokban a munkások hatalmas furogott vérből és fehér eszoptérdékekből akadtak. Az érdekes leletéről a Műemlékek Országos Bizottsága rövid úton értesítve, kiküldte **Kuzsinszky Bálint** egyetemi tanárt és dr. **Luz Kálmán** műgyeometriai tanárt, a neves műtörténelmi szakértőket, akik az eszoptérdékek megvizsgálása után örömmel állapították meg, hogy a már régóta keresett **Óbudai bazilika maradványai kerültek elő a föld alól, amelyet évszázadok keresztül hódia kerestek a tudósok.**

A szakértők előtt érthetetlen volt, hogy egy ilyen nagyarányú középület, hogy tűnhetett el nyomtalanul a föld színéről, amely az egykori krónikák szerint **Zeigmand király** alatt épült s a XII. századbéli román építészeti stílus egyik legimpozánsabb alkotása volt akkor egész Európában. Középkori műemlékekben, amugy is aránytalanul nagyon szegény Budapest, amelynek főoka az hogy amikor török uralom alatt nyö-

gött az ország, a törökök részint stratégiai, részint vallástörténelmi okokból minden nevezetesebb középületet felrobbantottak, így pusztultak el az Arpádok emlékei és **Mátyás király** nagyarányú építkezéseinek maradványai.

Tudósítónk, eszoptérdékek tisztviselőlepi előhívatásán beszélgetést folytatott dr. **Luz Kálmán** professzorral, aki kijelentette, hogy az **Óbudai lelet műtörténelmi szempontból egyelőre felbecsülhetetlen, egész Európában csupán Angliában található a XII. századból románstílusú építési emlékek, mint a zwelli és edinburghi templomokostorok régi kereszt-folyosói.** A lelet alaposabb feltárása ezidőszakra óriási költséget igényel, de a Műemlékek Országos Bizottsága gondoskodni kíván arról, hogy egyes jellegzetes részeket a Fővárosi Múzeumba kerüljenek. Az eszoptérdékek, amelyek eddig előkerültek a bazilika kupolacsarnok támaszpillérei lehettek, dus ornamentikával, amelyek aránylag még épen maradtak meg évszázadokon keresztül, a földrétegek alatt.

Zugligeti fantasztikus vallomás Leirer Amália meggyilkolásáról

Aki tudta már januárban, hogy a Terézkörúti bárban női hullá fekszik — Leirer Lőrinc védője új nyomot adott a rendőrségnek, amelyről kiderült, hogy fantajmagoriz

A lapok megírták, hogy **Medvics Medico István** dr. vizsgálóbíró vasárnap délelőtt szándékozott kihallgatni a leánya meggyilkolásával és kirablásával gyanúsított és letartóztatásba helyezett **Leirer Lőrinc**et. A vizsgálóbíró azonban vasárnapig nem készült el az iratok át-tanulmányozásával s ezért csak hétfőn lényében a helyzetben, hogy **Leirer** részletesen kihallgathassa. A törvénytörés ma bentjár **Leirer** védője **Sándor László** dr. volt főkapitány, aki körül eszakhamar bírák és ügyészekből álló gyűri képződött. A jelen voltak többsége amellet érvelt, hogy kizárnak tartja **Leirer** büntőségét.

— De azért — mondotta az egyik bíró, elég súlyos látszólagos gyanuokok szólnak ellene és **épp ezért a vizsgálóbíró feltétlenül fogja tartja őt, már csak azért is, mert hátha azalatt a néhány nap alatt — amíg az ügy a vádatáncosot és a táblát megjárja — a rendőrség újabb terhelő bizonyítékokat produkál.**

— Kizárnak tartom azt, hogy a vizsgálóbíró ilyen **határidőre** szóló gondolatokkal foglalkozzék, mondta **Sándor László** dr. védő. Vagy van bizonyíték s akkor forva kell tartani, vagy nincs, akkor pedig se kit sem lehet szabadságától megfosztani.

Sándor László dr. ezután igen érdekes s **egy lelet az egész rejtélyes gyilkosságra első nyomot szolgáltató támpontot mondott el tudósítónknak.**

— Tegnap délután — ugymond — egy idősebb hölgy kerest fel iródiában. Mint egy zugligeti ház tulajdonosnője jelentette be magát nálam és előrebocsátotta, hogy mindaddig, amíg ez nem feltétlenül szükséges, ne áruljam el nevét. **Az asszony szenzációs dolgot mondott**

el, amelynek adatait azonnal bejelentettem a rendőrségnek, mert **egy lelet, nyomára jutottunk az igazi gyilkosnak.**

— Sajnos — mondotta a nő — enge: **egy elfoglalt házam kezelése, hogy hosszú hónapok óta csak most került kezembe egy új-szám, amelyből meg tudtam, hogy Leirer Amáliát, a Teréz körút 6. szám alatti házban meggyilkolták. Bár január közepé óta tudok arról, hogy a Teréz körút 6. számú házban hetek óta egy meggyilkolt lány hullája fekszik, a dolgot mégse vettem komolyan, de most, hogy elolvastam Leirer Amália esetét, székséget érzem annak, hogy vallomástétreire jelentkeztem.**

— Az én házamban egy szerelő házaspár lakott. A **Lédever**-féle gyilkosság idején, beszélgettem a lakónommal, azt mondtam neki, hogy milyen gazemberek ezek a gyilkosok, akik nagyon jól tudják, hogy gaztetteiket felfedezik, mégis gyilkolnak és rabolnak.

— Dehogyan fedeznek fel mindent — felelte lakásom. **En biztosan tudom, hogy a Teréz körút 6. számú házban négy hét óta egy meggyilkolt lány hullája fekszik és erről a rendőrség semmit se tud.**

— Nem akartam lakónomnak hinni, de este, amikor az ura hazajött és megkérdeztem tőle, hogy mi igaz a meggyilkolt lány históriájából, durván azt felelte, ne hallgassak a feleségére, mert **ez hetek óta álmokos és hitvány mindenféle rablótörténeteket és egyéb számszágoskodást.**

— Nem firtattam tovább a dolgot, bár sok gyanus körülmény ütött eszembe. **Igy karácsony előtt 1-2 nappal azt mondtam lakásomnak, hogy az ura estére Bécsbe utazik,**

ahol sok pénzt fog keresni. Estefelől az ember szemét láttára elbucszott asszonytól s **reggel már meg is jött. Egy nehéz, súlyos bőröndöt hozott magával, amit alig birt el-celni.**

— Lássá egy éjszaka megjártam Bécsét — mondotta nekem **dicsé-kedve.**

— A legfeltűnőbb előttem az, hogy néhány nappal ezelőtt bejött hozzám a férj és azt mondotta, hogy egy bárónőnél nagyszerű állást és lakást kapott az **Arena** út egyik megnevezett házában s nyomban kifejtve hátrálékos lakberét, elhurcolkodott tőlem. **Egy autót jött érte és ezen ment el.**

Sándor László dr. a következő szavakkal fejezte be információját: — En az esetet nyomban közlöttem **Angyal** detektívfőfelügyelővel, aki azonnal hozzálátott a szerintem fontosnak látszó adatok valóságának kinyomozásához.

A rendőrség a zugligeti asszony által eladott dolgokat hamarosan felszámolta. A nyomozás azzal végződött, hogy megállapították azt, hogy az egész mese a följelentő asszony fantáziájában született meg. Egy szó sem igaz az egészről.

Nagy tavaszi occasio köpenyek ^{végig bérelve} 1 200 ezer korona.

southernében, Kossuth Lajos uca 9. szán.

Nagy Vince kéri Vázsonyit ne csábítsa a szabad- elvűeket

A **Kossuth-párt** vasárnap délelőtt **Mária Valéria**uccai pártfőhelyisége-ben impozáns nagygyűlést tartott. A helyiséget zsúfolásig megtöltötték a több mint ezer főnyi hallgatóság. A gyűlést **Balla Aladár** nyitotta meg, majd **Rupert Rezső** emelkedett szószárra.

— Olyan viszonyok vannak nálunk — mondotta **Rupert** —, hogy aki ide visszavágyik, az is megriad. Akadtak emberek, akik ki tudták bérelni a lelkeket, kegyelet, ajándékokat, izleteket osztogattak elsősorban azért, hogy saját izleteiket megcsinálhassák. És akkor hazatérülök bélyegeznek olyan emberek, akik nem tudták megmenteni az országot azok helyett, akik elvesztették akkor, amikor a szuronyok millióira támaszkodhattak.

Utána **gróf Bathányi** **Tivadár** **Ripka** működését bírálta, majd **Nagy Vince** a következőket mondotta:

— Erről a helyről arra kérem a két testvérpártot és főleg az általában nagyrabecsu **Vázsonyi** Vilmost, hogy hagyjon fel a szerelmi csábítgatásokkal a szabadelvű párt felé. Aki minket segíteni akar, az már itt van közöttünk, haladjunk mi a magunk utján és ülünk le a zöld asztalhoz és pécételegjünk meg végérvényesen a szabadságunkat.

Azután **Biza** **Barna** és **Vámbery** **Rusztan** a városi politikáról mondtak kritikát. **Latinkó** **Jenő** pedig az iparostársadalom helyzetéről és a rokkantügyről beszélt. A gyűlés a **Kossuth-nóta** eléneklésével ért véget.

A HÉTFŐI NAPLÓ közönségéhez!

FENÉR M. MIKSA, a közkezdelt férfiruhaáruház értesít, hogy tavaszi angol raglánok és öltönyök **Károly körút 15. sz. Üstötben** már készen kaphatók!

A Ford-teherautó a leggazdaságosabb!

Ára karosszériával, forgalmi átvál **79 millió korona**

A Ford-gyárak autorizált képviselője: **Haltenberger Vilmos** Budapest VI., Magyorköz u. 19. Tel. 66-15

Beretvás Pasztilla a legmakacsabb fejfájást elmulasztja

Mister Smoking

stessen kérem, a közepén kezdje, mert rohanok.

— Már ott vagyok és már el is mondhatom magának, hogy az Operettszínházban újból elkezdődött a munka.

— Csak nem? . . .

— No, ne ijedjen meg, nincs semmi baj, csak az új görölke érkeztek meg. Nem négyen, amint hírlírik, hanem csak hárman és a negyedik kedden reggel érkezik. A három új gör a tizenkét régivel egész nap próbál és tegnap este már fel is léptek. Az új görölke sem csúnyábbak mint a régiéik, igaz, hogy nem is szebbek. Különbözik azt hallom, hogy Péchy Erast csak ötvenig játszik a revüben, azután elmegy pihenni, pihenés után pedig megkezd a Zerkovitz-Bús Fekete operett próbáit a Városi Színházban.

— Ha ugyan megy a darab.

— Miért ne menne? Bús Fekete már nagyobb harcot is megvívott, mint a „Nóta vége” körül támadt csata. Bús Fekete a librettót „Buzavirág” című színművével írta, amely annakidején a Magyar Színházban került színre. Faludi Jenő most azt állítja, hogy miután a „Buzavirág” előadói joga az övé, természetesen, hogy a „Nóta vége” is őt illeti. Bús Fekete viszont azt állítja, hogy a librettóval ő szabadon rendelkezik. De majd csak eldől a „Nóta vége” sorsa, hisz nem sokára Zerkovitz Béla is megérkezik Párizsból, ahol szétnéz egy keveset a muzsika birodalmában. A multkorjában barátai már hasasürgönyöztek így:

„Gyere haza Béla, nincs aki felülvizsgáljon nekünk!”

— Hát még mit tud!

— Még sok mindent. De egyelőre most szegény Sebestyén miatt aggodom, akire csöstell jön a gond, meg a bánat. Az elmúlt héten például volt vagy öt darabváltozása, most meg szerepváltozása van, de azért hála istennek, jól megy mind a két színház, a pesti is, a miskolci is, ahol Mihály öccse a parancsok módjára. Majdiban pedig cserélnek. Mihály jön Pestre, Géza megy Miskolcra — nyaralni.

— Mi hír a Vigeknél?

— Ott valami nagyon komoly tárgyalások vannak. A párnázott ajtóknál nem hallok ugyan egy szót sem, de én mondom magának, hogy igen nagy dolgok vannak készülőkben.

— Palathy Irént is láttam a héten!

— Igen, itt volt berlini nagy sikerrel után. Három napig tartózkodott Pesten, beszélte régi ismerőseivel, azután tegnap este Bécsbe utazott, ahol a jövő hónapban már fel is lép a Theater an der Wienben, azután nyárra hazajön és az Unió valamelyik színházának revüjében lép majd fel.

— S ki jön még haza?

— Megmondom, Pauly Erzi. Ő azonban nem lép fel, csak rokonait látogatja meg. Hazajön egy-két hónapra Hollivudból, az amerikai filmvadásból Huszár Pufi is. Különbözik néze csak, majd elfelejttem magának mondani, hogy Huszár Pufi villát vett Hollivudban és képzeltje, ki a szomszédja.

— Ki?

— Az egyik szomszédja a gyönyörű Pearl Withe, a másik pedig a hosszú, pápaszemés Harold Lloyd. Jó társaság, mi? Maga is szeretne ott lenni velük. Igaz-e?

— Szeretnék, az igaz!

— De szívesen lenne maga az angyalként olyan gyönyörű villát kapott a férjéért, hogy még a derék angliások is csodájára járnak.

— Mi van az új darabokkal?

SZÍNHÁZ
Gilbert Miller
az államtól bérbé akarja venni
a Kamara Színházat

Feltámad az Andrassy-uti Kabaré

Ismeretes, hogy Hevesi Sándor-nak, a Nemzeti Színház igazgatójának, reményei és számításai, amelyeket a Komara Színházhoz fűzött, nem váltak be és az Andrassy-uti színházból lett

Kamara Színházban az év folyamán nem egyszer üres nézőteret köszöntött a színészekre

ami azt jelentette, hogy a Kamara Színház újabb súlyos megverést hozott az állami színházak büdsségére, amelyet a Kamara Színház megteremtésével annak idején éppen ellenkezően, személt akartak.

Hevesi Sándor a jölmény Andrassy-uti színházat elvettette az Uniótól, abban a reményben, hogy a Kamara Színház bevételeit a Nemzeti Színház büdsségének javítására használhatja majd fel. Ez a remény azonban nem váltott valóra.

Első időben azt hitték, hogy a színházhoz darabok nem olyanok, amelyek közönséget vonzanának, később azonban meggyőződtek arról, hogy

a színház kabarának épített helyisége mégsem alkalmas ka-

alá hozni Buttkay-Faragó-Harmath operettjét? A Városi Színház pedig Kálmán Imre operettjére, a „Cigányprimás”-ra készül.

Szerencse a kávécsészében

→ Miért éppen Kálmán-operettet hoznak?

— Mert Sebestyén e szezonban ki akar hozni egy Strauss (Egy éj Velencében), és egy Kálmánt (Cigányprimás) és a jövő évben hozza ki Fall Leót (Eldvált asszony), Jakóbit (Sibill) és Herveet (Nebántsvirág).

— A Nemzetiről is mondjon már valamit.

— Nem igen tudok, mert ott a legnagyobb csőd van. De ha éppen érdekl, azt elmondhatom magának, hogy Hevesi Sándor a jövő szezonra való szerződését ügyében hetenként egy-két órácskát tárgyal Tökés Annával, a Renaissance Színház utóbbi időben szakadatlanul mellőzött tájával.

— És az Opera?

— Ott sincs semmi újság, éppen ma délelőtt volt újabb tanácskozás a kultuszminiszteriumban arról, hogy ki legyen mégis az új igazgató. Most egyelőre az a helyzet az Operában, hogy a tagok egymást igazgató őrnek szöktetik, mert nem lehet tudni, hogy mivel jó most barátkozni. Minden tag marsallbotot hord a tarsolyában.

— De Ptasinszky Peppi csak nem akar igazgató lenni?

— Nem. Neki más ambíciói vannak. A drága Papi egyelőre énekelni tanul, nem a nyári revü kedvéért ugyan, amelynek főszerepét fogja játszani, a Király Színházban, hanem azért a szerződésért, amelyet a jövő szezonról kezdődően a Király Színház subrett-primadonnájával avatja.

— De hiszen Ptasinszky nem tud jól magyarul.

— No hiszen nagy baj is az. Kérdesse meg Sdász Károlt, hogy a

mara-előadások tartására és ezért most Hevesi Sándorban, mint az állam illetékes faktorában, mindinkább megelégedett az a gondolat, hogy a Kamara Színházon túl kell adni vagy új helyiséget kell keresni kamara-előadások tartására, vagy pedig a jövő szezonról kezdődően meg kell szüntetni azokat.

Bár e tanácskozásokat négy fal között tartották, azok mégis kiszivárogtak a nagyközönség körébe és így tudomást szerzett azokról Gilbert Miller amerikai színháztrösztvezető is, aki — mint a Hétfői Napló munkatársa értesül —

ajánlatot tett a Kamara Színház bérletére.

Gilbert Miller a régi Andrassy-uti kabaré mintájára nívós, irodalmi kabaré akar teremteni a Kamara Színház helyén és hogy ezt a főrekvését már előre is dokumentálja, a kabaré vezetésével Emőd Tamást, a magyar irodalom egyik számottevő reprezentánsát, a Blaha Lujza-Színház igazgatóját akarja megbízni.

Nemzetiben, pedig az az állam első színháza, tudnak-e egy magyarul, mint teszem azt a Tudományos Akadémia. Majd olyan szerepeket fognak írni neki, amelyekben éppen az lesz a vicc, hogy nem tud jól magyarul.

— Igaz. Tegnap este találkoztam Solymosy Sándorral.

— Találkozhatott is, mert Solymosy hűla Istennek már felajánlott több mint hat hétig tartó súlyos betegségéből. Bizony, már tanácsatlannal álltak úgy mellett a doktorok, amikor azonban a nagy beteg Solymosy egyszerre észbekapott, hogy a Terézkerúti Színpad-

Jó íze és kiadósága ufolérhető!

dal kötött szerződésének még nem tett eleget és hirtelenbep gyöngyűlni kezdett. De azt még elmondom magának, hogy Barcs Géza dr., egyszégyűti tanácsos ügyvitelt, és bizony a jó doktor naponta nyolcszor-tízszor meglátogatta nagybeteg és amikor a fizetésre került volna a sor, kijelentette, hogy ő bizony egy szegény színészül egy óra krajcárt sem fogad el, ellenben majd Solymosy lénekl neki az orvosi honoráriumot. Most hát Solymosy Sándor szerződést keres, ahol humoros zongoraszmával lekvittelje az orvosi tisztelgőit.

— Végezetül vegye tudomásul,

— Végezetül vegye tudomásul, hogy az MTK klubiroda helyiségének iróasztalánál nagy írás közben találak a minap Braun Csibit.

— Mit irsz Csibi? — kérdezték tőle.

— Balladát — hangzott a válasz.

— Balladát? Te?

— Igen. Foot-balladát.

• Tánctematik. Vasárnap délelőtt tartotta meg Kádor Boriska és Balogh Emma tánctematikája a Renaissance Színházban a színházról teljesen megöltö nagyközönség általános és osztatlan tetszése mellett. A két fiatal művész — két abszolút tehetség — válogatott és izlőles műsor keretében különböző klasszikus és artisztikus táncokat mutattak be és a közönség minden egyes szám után lelkesen ünnepelte őket.

A Volksoper Rt. kiegyezett hitelezőivel

Bécs, március 8.

A Volksoper részvénytársaság tegnap tartott kiegyezés gyűlésén négytől többséggel elfogadták a 2 százalékos kiegyezési ajánlatot. A megjelentek mind a kiegyezés mellett szavaztak s azt mintegy 5.8 milliárdig érdekeltek hitelezők fogadták el. Az alkalmazottak nem képviseltették magukat és így a kiegyezési ajánlat ellen szavazóknak voltak tekintendők. A Volksoper igazgatótanácsának egyik vezető tagja a gyűlés után kijelentette, hogy a személyzet részére az ajánlat augusztusig biztosítja a fizetés 70 százalékát. Ha az alkalmazottak elfogadják ezt az ajánlatot, akkor az üzem zavartalanul tovább folytathat, ellenkező esetben azonban az igazgatók le fognak mondani, mert így semmiképpen nem volna mentés.

• Hangverseny. Az Erényiné Rosli Rosina államilag engedélyezett magán-énekeskóla vasárnap, március 15-én délután pontosan 3 órakor (nem délelőtt 10 órakor) tartja a Békffy-színpad helyiségében tisztes fennállásának jubileumi tizenötödik-hangversenyét.

• Mától vasárnaptól kezdve ismét Serák Márta énekl Fraskitát, a Városi Színház diadalmas Lehar-operettjének címszerepét, amely az ó ragyogóan tökéletes tolmácsolásában hódította meg Berlin, Bécs és München közönségét. A kiváló művésznő a budapesti bemutatón is osztatlan és lelkes ovációval fogadták a bizonyos, hogy ez az ünneplés meg fog újulni most, amikor betegségeből felépülve, átveszi híres szerepét. A világot bejárta pompás Lehar-ünnepség előadása egyébként is nagyszerű művészeti teljesítménye a Városi Színháznak. Gábor József, Sziklay és Molnár Vera bírók és vidám együttese, a díszletek és jelmezek pazar kiállítás, a táncprodukciók változatos meglepetés, mint Shopp, a tüneményes táncfenomené tangó-bettie, a rendezés ezer deris trükkje feledhetetlen emlékké avatják a Fraskita előadásait. A hétfői jótkönyvedu hangverseny kivételével minden este a szenzációs Lehar-operett díszíti a Városi Színház jatekrendjét.

• Annnyit nevet a közönség a „Csibi” előadásain a Magyar Színházban, mint egyetlen más darabban sem. A páratlanul kedves és vidám „Csibi” különösen Bajor Gáznak és Csontos Gyulának nyújt alkalmat olyan mulatságokabinet-elatalkításokra, amelyről ma már egész Pest mint a vidám színházjától jótéről beszél. Mészáros Giza, Z. Molnár László, a vendég Latabár Árpád, Vondroy Ferenc vigjátéki együttese a legkülönb. a „Csibi” hétfő, kedd, csütörtök, péntek és jövő vasárnap kerül színre.

• Téged is! — ötször — a Renaissance Színházban. A pompásGevél-Szép Ernő-böhözát, melyet a bemutató-előadásban csaknem minden jelenetnél véget nem érő kacagás és nyíltszíni tapsok egész sora szakított meg, ötször szerepel a

Kathreiner Kneipp malátfakévé

Renaissance Színház e heti műsorán. Régen nem volt a közönségnek ilyen igaz vérgig párisi mulatságban része, mint amilyen ez az elmesés merész francia bohózat és pompás előadása — élén Simonyi Máriaival, Kabos Gyulával és Bercey Gézával — produkál. Kedden a menyasszonyi fátjól kerül színre Somlay Arturrall, csütörtökön A water-loki csata jubliáris, 50-ik előadása. Vasárnap délután: Szeretni... mérsékelt helyárrakkal.

• Blaha Lujza-Színház minden este a mesés szöpségű keleti daltétek, a „Szulamit.”

• A Vigszínház jövő hetét a színház legújabb sikereit váltakozva töltik be. A műsor így alakul: hétfőn, szerdán és pénteken: I. A főpénztáros ur. — II. Csünetlet. — Kedden, csütörtökön, szombaton és vasárnap: Ezüstlakodalom. — Vasárnap délután a Nyu horli színe.

• Fővárosi Operettszínház. Minden este: Halló, Amerika! — Vasárnap délután: A nótás kapitány.

SPORT

A BTC a filalom ellenére szerepeltetett vándorai-val legyőzte az FTC-t

Botrányba fulladt az MTK-III. TVE bajnok, mérkőzés - A III. kerületiekől négy játékosát az MTK-ból Orthot állította ki a bírós - A peches Törekvés

Pompás tavaszi idő kedvezett a vasárnapi bajnoki mérkőzéseknek. Ellenére ennek, az egyelőben Vasas-UTE-mérkőzés kivételével unalmas, nivótlan mérkőzésekben volt részünk. A két nagy pályai szorongság megtöltötte a közönség és a minap elfogadott új sportdöntőtvény kodifikátorai vígan dörzsölhetik a kezüket: a vasárnapi meccsek a legszebb perspektívát nyújtják számunkra. Kellemlenem epizódja volt a vasárnapi sporteseményeknek

és a szimpatikus munkácsapatot, amely féldőben még 1:0 arányban vezetett, érdemtelennül érte a vereség. A második féldő 27. percében Ötvedy egyenlített ki, míg a győztes gólt befejezés előtt két perccel Fürstner szerezte meg a kispusztieket. Elvezetés és szép küzdelem volt a

Vasas-UTE-

mérkőzés, amely az erőviszonyoknak megfelelően, 1:1 arányban döntetlenül végződött. Az első féldőben a Vasas, a másodikban az UTE volt fölényben. Előbbiek gólját Szentmiklóssy, az utóbbiakét Priboj lötte.

Kevésszámú, de annál hangosabb közönség gyűlt össze a Lóverseny-téri pályán, ahol a VAC és a Zuglói VII. ker. AC állottak szemben egymással. Klopper átadásából Enyel II. szerepte meg a vezetést a 26. percben, míg a zuglóiak a 39. percben Sefcsik révén egyenlítették. Szünet után a VAC került fölénybe, ennek eredményeként Boros ismét vezetéshez juttatta a kék-fehéreket. Már-már a VAC javára könyvelték el a meccset, mikor egy ártatlannak látszó labddal Sefcsik lefut, akit a VAC-védelem leszerel. A „hazaadott” labda a fiatal Jakobovits lábáról a kapufának ment, ahonnan a kifutó Fischer mellett szerencsétlen módon a gólabba pattan. A denirmált VAC a hátralévő időben képtelen a győzelmet jelentő pontot megszerezni. Unalmas, nivótlan és csapkodó volt az

NSC-BEAC

mérkőzése. Két tizenegyes is volt a meccsen, ezek közül egyet Török (NSC), egyet pedig Pluhár, (BEAC) hibázott el. A mérkőzés egyetlen, egyben győztes gólját Rémay III. lötte.

Meglepetések voltak a másodosztályban is.

Ezek közül a legérdekesebb volt a bajnoksápirásn Ekszereszek 2:0-as veresége a 33 FC-től. A rokonoszenes feketefehérek szép játékkal érdemelték ki a győzelmet. A Húsparasok kemény küzdelem után ugyancsak 2:0 arányban verték meg a MAC-ot. A Postások 3:1-re győzték le a KTE-t, míg a TTC csak minimális gólaránnyal győzött az ETC fölött. A Főv. Tör.-MTK és az UTSE-BAK mérkőzések 1:1 arányban döntetlenül végződtek.

Még mindig az ékszerész vezet a másodosztályú bajnokságban. Az Ekszereszek tegnapi vereségük ellenére - még mindig vezetnek a másodosztályú bajnokságban. Nyomukban van a TTC, amely mindössze egy ponttal szorult a vezető egyesület mögé. Utána a Husiparasok, végül a 33 FC következik egy-egy ponthátránnyal.

Grand Guignol hét a Király-Színházban. A Király-Színház e heti estét a Grand Guignol előadásai töltik ki. A világhírű párizsi színház, amelynek specialitása a szenzációs drámák, dialógus olaszországi és bécsi vendégtéka után érkezik a Király Színházba, hogy a magyar közönségnek olyan színpadi produkcióit nyújtson, amilyenben annak még sosem volt része. Legjobb párizsi darabok, legjobb párizsi színesek. Legújabb párizsi dekorációk, legújabb párizsi díszlet- és koreográfia. A francia darabok magyar szövege a Magyar Színházban. Rendes Helyiárak, elővételi díj nincs.

Mindent felülmúl a MOZGÓKÉP OTTHON pazar műsora A NAGY FEHÉR ÚT Goldwyn-Deák-film A vadlovak királya Előadások: 4, 6, 8 és 10 órákor

A Belvárosi Színház heti műsora: Hétfő: Ki babája vagyok én, kedd: A nagyságos asszonyt már láttam valahol, szerda: Fej vagy irás, csütörtök: Ki babája vagyok én, péntek: A nagyságos asszonyt már láttam valahol, szombat: Fej vagy irás, vasárnap d. u.: az olasz asszony, 3 órákor, mérsékelt helyiárakkal. Vasárnap este: A nagyságos asszonyt már láttam valahol, hétfő: Ki babája vagyok én.

TIJPARANCSOLAJ

A Blaha Lujza-Színház heti műsora: Egész héten át: Szulamit. Vasárnap délután: Postás Katinka, 3 órákor, mérsékelt helyiárakkal.

6. kérdés

A fehér apáca Már harmadik héten kerül színpadra a Corvin-színházban naponta többszörrel

Miért?

Ilyen előzmények után vasárnap a BTC elsőkétsége úgy döntött, hogy a szövetség elsőkétsége előtt kiadott engedéllyel élni fog és a szorongatott helyzetben levő és a kiesés veszélyével küzdő nagymultú egyesület

KAMARA a kinematográfia leghazalmasabb alkotása A Nibelungok Germán éposz I. rész 8 felvonás

Király-Színház heti műsora: Egész héten át: Grand Guignol, vasárnap d. u. mérsékelt helyiárakkal: Marica gróf. Magyar Színház heti műsora: Hétfő, kedd, csütörtök, péntek, vasárnap és hétfő: „Csibé”. Szerda és szombat: „Allora”, 3/8 órákor. Vasárnap délután: „A vörös ember”, 3 órákor, mérsékelt helyiárakkal.

Budapest kedvence Mary Pickford már a jövő héten fellép Lubitsch: Rositájában

„LUGASZKÉK” lényegében és azonos részletekkel. Budapest, VIII. Deák téri színház

Megkezdődött a nagy tavaszi vásár

MOLNÁR GYULA női divatruházában VII. Rákóczi-út 22.

Table with 2 columns: Item name and Price. Items include Goveoat kabát, Kosztium, Burbury kabát, Burbury kabát, Szövetruha.

Szép küzdelmek a vasárnapi mezeti versenyeken

Székesfehérvári mezeti futó-bajnokságot Kultúr István (MAC) nyerte - Kivády Pál vereséget szenvedett - Az MTE ifjúsági versenyén a favorit Weller (MTK) a harmadik helyre szorult

Szép tavaszi időben folytak le a mai cross-country-versenyek. A legnagyobb sportesemény Székesfehérvári város mezeti futó-bajnoksága volt, amelyet Kultúr István (MAC) nyert meg 16 perc 43.2 mp. alatt, leggyőzelemy Belloni Gyulát (MAC) és Kivády Pált (ESC).

Csapatversenyben a MAC győzött 27 ponttal, az ESC 36 pontja ellen. Harmadik a székesfehérvári Alba Regia volt.

A BTC másodosztályú tízes csapatversenyét az MTK nyert 113 ponttal, az FTC 160 pontja ellen. Harmadik az MTE volt. Egyéni győztes Somogyi (MTK) 14:35 mp. alatt, második Némethy (FTC), 3. Kovács (FTC) volt.

Ugyancsak vasárnap délelőtt rendezte ifjúsági mezeti versenyt az MTE, amelyet egyenlően a rendezőegyesület Huszár nevű fiatal futója nyert meg 15:25.4 mp. alatt. Sugár (MTK) előtt. A verseny szenzációja, hogy Weiler (MTK) csak harmadiknak futott be. Csapatversenyben szintén az MTK győzött 27 ponttal, második az MTE 41 ponttal, míg a harmadik helyet az FTC foglalja el 38 ponttal.

A newyorki hatnapos kerékpárversenyt az amerikai Walthour-Spencer-pár nyerte meg.

Bécsi luttalteredmények. A vasárnapi bajnoki futballeredmények Bécsben a legnagyobb érdeklődés jegyében folytak le. Rapid-WAC 8:1 (2:1), Vienna-Hakoah 3:1 (1:0), Stáner-Simmering 2:1 (1:0), Radolfshügel-Amateur 0:0, Sportclub-Admira 2:2.

A bajnokság állása. 1. MTK 27 pont, 2. Vasas 20 pont, 3. FTC 18 pont, 4. NSC 18 pont, 5. KAC 17 pont, 6. III. TVE 16 pont, 7. VAC 15 pont, 8. UTE 13 pont, 9. Törekvés 11 pont, 10. Zuglói 10 pont, 11. BTC 7 pont, 12. BEAC 6 pont.

Leszálították a svájci-magyar mérkőzés helyszínét. A súlyos gazdasági viszonyok arra kényszerítették úgy a pályákat, mint az MLSZ-t, hogy a mérkőzések helyszínét lecsökkentse. A tegnapi mérkőzésekben arra következtettünk, hogy az álló-utó pálya befogadóképessége súlyos próbának lesz alávetve. Eppen ezért tanácsos lesz a jegyekről előre gondoskodni. Előjegyzések helybiztosítással a „Stop” nemzetközi sportirodánál (V. Nádor-utca 24) eszközölhetők.

A Nemzeti Torna Egylet előlévő versenye. A Nemzeti Torna Egylet kitűnő rendezésben bonyolította le az első fedett pálya előlévő versenyt. A fekvő helyzetből és álló helyzetből való versenyt Bahády (Műegyetem) nyerte meg. Ezenkívül szerepeltek: Dunst I. Spolarich dr. és Köpöc, Bobos (NTE), valamint Bögen (BPS), Molnár Dezső altábornagy és Velez Rozsó, a szövetség főtitkára melegen gratulálta a rendezőségnek a kitűnő rendezésért.

A kirkozi csapatbajnokság második fordulója. Máv Gógyrát-Testvériség 15:3, Törekvés-UTE 18:2, Vasas-MTK 16:3, MAC-BAK 11:0. A csapatbajnokságtól kiestek a következő csapatok: MTK, Testvériség és UTE.

Kiadja: A „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat. ABBAZIA HOTEL REGINA (EX STEFÁNIA) QUARNERO Előrendés szobák, kitűnő étel.

Magyar-Össz Bank Rt., V. kerület, Nádor utca 16. Telefon: Személyes: Károlyi Székely.